

Analiza prihoda, rashoda, primitaka i izdataka na primjeru Gradskog sportskog centra Makarska

---

Roso, Dina

Graduate thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:111480>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-23**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA PRIHODA, RASHODA, PRIMITAKA I IZDATAKA
NA PRIMJERU GRADSKOG SPORTSKOG CENTRA
MAKARSKA**

Mentorica:

Prof.dr.sc. Andrijana Rogošić

Studentica:

Dina Roso, 5210179

Split, lipanj 2024.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, Dina Boso,
(ime i prezime)

izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je navedeni rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja na objavljenu literaturu, što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio navedenog rada nije napisan na nedozvoljeni način te da nijedan dio rada ne krši autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije korišten za bilo koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Split, 27. 03 godine 2024.

Vlastoručni potpis: Dina Boso

_____

_____

SADRŽAJ

1. UVOD.....	2
1.1. Problem istraživanja	2
1.2. Ciljevi rada	2
1.1. Metode rada	3
1.3. Struktura (sadržaj) rada	3
2. UPRAVLJANJE FINANCIJAMA U PRORAČUNSKOM RAČUNOVODSTVU	4
2.1. Definiranje pojmova prihoda, rashoda, primitaka i izdataka	6
2.2. Proračunske klasifikacije	8
2.3. Obveznici primjene proračunskih klasifikacija	13
2.4. Regulatorni okvir proračunskog računovodstva	14
2.5. Financijski izvještaji u proračunskom računovodstvu	20
2.6. Važnost analize financijskih izvještaja	24
2.7. Metode za analizu financijskih izvještaja	25
2.8. Sličnosti i razlike između proračunskog računovodstva i računovodstva poduzeća	26
3. GRADSKI SPORTSKI CENTAR MAKARSKA.....	29
3.1. Izazovi u upravljanju financijama sportskih centara	30
3.2. Sadržajni prikaz Gradskog sportskog centra Makarska	31
4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA GSC-a MAKARSKA	33
4.1. Izvještaj o prihodima, rashodima, primicima i izdacima	33
4.2. Bilanca	34
4.3. Ostali financijski izvještaji	35
4.4. Vlastiti prihodi GSC-a Makarska.....	36
4.5. Horizontalna analiza prihoda, rashoda, primitaka i izdataka GSC-a Makarska (2020.-2023.).....	38
4.6. Vertikalna analiza prihoda, rashoda, primitaka i izdataka GSC-a Makarska (2020.-2023.)	40
4.7. Prikaz prihoda i rashoda prema skupinama.....	43
4.8. Utvrđivanje rezultata poslovanja	48
5. ZAKLJUČAK.....	53
6. POPIS LITERATURE	54
POPIS GRAFIČKIH PRIKAZA	56
POPIS TABLICA	56

SAŽETAK	58
SUMMARY	58

1.UVOD

1.1. Problem istraživanja

Gradski sportski centri predstavljaju ključnu infrastrukturu u promicanju tjelesne aktivnosti, sportskih događanja i rekreacije u lokalnim zajednicama. Financijsko upravljanje ovim centrima igra presudnu ulogu u osiguravanju njihove održivosti i pružanju kvalitetnih usluga korisnicima. Stoga je analiza prihoda, rashoda, primitaka i izdataka od vitalnog značaja za razumijevanje financijske strukture i performansi sportskih centara.

Povijest i razvoj sportskih centara u Republici Hrvatskoj pružaju kontekstualni uvid u evoluciju sportske infrastrukture i njezinu ulogu u promicanju sportskih aktivnosti i rekreacije u zajednici.

1.2. Ciljevi rada

Ovaj rad usredotočuje se na analizu financijskih aspekata Gradskog sportskog centra Makarska kao reprezentativnog primjera sportskog objekta. U suvremenom kontekstu upravljanja javnim sektorom, posebno u području sportske infrastrukture, ključno je razumijevanje financijskih pojmova poput prihoda, rashoda, primitaka i izdataka te primjena odgovarajućih metoda i alata za efikasno financijsko upravljanje. Ovaj uvod pruža teorijsko definiranje navedenih pojmova, analizu zakonodavnog okvira, pregled povijesti i razvoja sportskih centara u Republici Hrvatskoj te uvod u konkretan primjer - Gradski sportski centar Makarska.

Prihodi predstavljaju novčane ili nenovčane beneficije koje organizacija prima kao rezultat svojih aktivnosti, dok rashodi predstavljaju troškove koje organizacija podnosi radi ostvarivanja svojih ciljeva. Primici uključuju novčane prilive koji su privremeni ili vanredni, dok izdaci predstavljaju novčane odlaske koji su privremeni ili vanredni.

Upravljanje financijama u javnom sektoru zahtijeva posebne pristupe i strategije usmjerene prema ostvarivanju javnih ciljeva i zadovoljenju potreba građana. Zakonodavni okvir igra ključnu ulogu u reguliranju financijskog upravljanja u javnom sektoru, postavljajući standarde i smjernice za transparentnost, odgovornost i pravednost u korištenju javnih sredstava.

Nadalje, analizira se konkretan primjer - Gradski sportski centar Makarska. Pregled povijesnog razvoja, sadržajni prikaz te prednosti i nedostaci ovog sportskog centra bit će detaljno istraženi kako bismo dobili uvid u njegovu financijsku strukturu i performanse.

Nastavljajući dalje, istražiti će se financijska izvješća Gradskog sportskog centra Makarska za razdoblje od 2020. do 2023. godine kako bismo dobili detaljan uvid u njegovo financijsko poslovanje tijekom proteklih godina.

1.1. Metode rada

Metodologija ovog istraživanja uključuje prikupljanje relevantnih financijskih podataka povezanih s prihodima i rashodima centra te primjenu odgovarajućih metoda analize kako bi se dobio dublji uvid u financijsku strukturu i performanse.

Analitički alati i metode za analizu financijskih izvještaja omogućuju detaljnu analizu financijskih performansi organizacije te identifikaciju ključnih pokazatelja uspješnosti i potencijalnih izazova.

1.3. Struktura (sadržaj) rada

Rad se sastoji od pet poglavlja. U uvodnom dijelu piše se o samoj temi i ciljevima ovog rada. U drugom poglavlju opisuju se pojmovi prihoda, rashoda, primitaka i izdataka. Poseban fokus je na proračunskim klasifikacijama i obveznicima primjene, dok se u nastavku obraća pažnja na regulatorni okvir i sve financijske izvještaje koje su dužni sastavljati proračunski korisnici. Treće poglavlje donosi najvažnije informacije o Gradskom sportskom centru Makarsku i detaljnije opisuje sadržaje koje nudi, dok se u četvrtom poglavlju pomoću horizontalne i vertikalne analize analiziraju prihodi, rashodi, primici i izdaci javne ustanove koja je predmet rada. Sama analiza obuhvaća razdoblje od četiri godine (2020.-2023.). Također, prikazat će se detaljan popis prihoda i rashoda prema razredima te će sve biti opširno interpretirano. Na kraju poglavlja nalazi se obračun rezultata poslovanja. Sve će biti detaljno prikazano tablicama i grafikonima i potkrepljeno podacima iz gradskog poduzeća i sa stranica Državne riznice. U zaključku navode se spoznaje do kojih se došlo pisanjem ovog rada.

2. UPRAVLJANJE FINACIJAMA U PRORAČUNSKOM RAČUNOVODSTVU

Sustav proračuna odnosi se na sektor opće države. Sektor opće države u Hrvatskoj (Grafički prikaz 1) obuhvaća sve institucionalne jedinice koje obavljaju javnu upravu i financiraju se iz javnih prihoda. Prema metodologiji MMF-a, sektor opće države sastoji se od tri razine:

- **Središnja (konsolidirana) država:** svi korisnici državnog proračuna i izvanproračunski korisnici. *Korisnici državnog proračuna* su sve ustanove čiji su osnivači središnja država i čiji izvori prihoda čine više od 50% državnog proračuna, kao i sve ustanove upisane u registar proračunskih korisnika. Primjerice, sva ministarstva, državne agencije, agencije državne uprave, instituti, akademije, akademije i povjerenstva. Dio toga uključuje fondove socijalnog osiguranja. Svi poslovi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) uključeni su u državni proračun, dok je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO) od 2015. godine u izvanproračunskoj kategoriji. *Izvanproračunski korisnici* su institucije u kojima Vlada ima odlučujući utjecaj na upravljanje, a izvor njihova financiranja je namjenski prihod, kao što su doprinosi za zdravstvo. Oni su evidentirani u Popisu izvanproračunskih korisnika. Takvi korisnici mogu biti izvanproračunski fondovi, trgovačka društva, agencije i druge pravne osobe. Trenutno, među izvanproračunskim korisnicima su Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO), javno poduzeće Hrvatske vode (HV), Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (FZOEU), Hrvatske ceste (HC), Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) i Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP).
- **Regionalna država:** U regionalnu državu ili regionalnu razinu vlasti spadaju sve županije (21) i županijski izvanproračunski korisnici. Tu se ubraja i Grad Zagreb koji ima poseban status grada i županije. Svaka županija ima zaseban proračun koji ima svoje vlastite izvore prihoda te financira rashode iz područja regionalne samouprave.
- **Lokalna država:** U lokalnu državu ili lokalnu razinu vlasti spadaju općine (428) i gradovi (127) te lokalna trgovačka društva (komunalna i nekomunalna). Svaka općina i grad ima vlastiti proračun, odnosno vlastite prihode iz kojih financira rashode iz područja lokalne samouprave. To uključuje sva općinska i gradska tijela te sve institucije koje se financiraju s 50% ili više sredstava iz gradskih ili općinskih proračuna (npr. vrtići, centri za socijalnu skrb, osnovne i srednje škole, domovi umirovljenika, javne vatrogasne postrojbe itd.). U ovu razinu vlasti ubraja se i GSC Makarska koji je proračunski korisnik Grada Makarske. (<https://arhivanalitika.hr/blog/b2b-ekonomika-javnog-sektora-2-obuhvat-i-velicina-javnog-sektora-u-hrvatskoj/>)

Grafički prikaz 1. Opća država u RH

Izvor: <https://arhivanalitika.hr/blog/b2b-ekonomika-javnog-sektora-2-obuhvat-i-velicina-javnog-sektora-u-hrvatskoj/>

Prihodi jedinica lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj (RH) uključuju različite izvore financiranja, kao što su porezi, naknade, dotacije iz državnog proračuna, prihodi od imovine, prihodi od pružanja usluga, te ostali prihodi.

Najznačajniji izvor prihoda za jedinice lokalne samouprave u Hrvatskoj su porezi, kao što su porez na dohodak, porez na promet nekretnina, porez na kuće za odmor, komunalna naknada i slično. Osim toga, lokalne jedinice također prihode od naknada za korištenje komunalne infrastrukture, parkiranje, odvoz smeća, komunalne usluge poput čišćenja i održavanja javnih površina itd.

Važno je napomenuti da se prihodi lokalnih jedinica razlikuju ovisno o veličini, ekonomskom razvoju i potrebama svake pojedine jedinice. Također, jedinice lokalne samouprave mogu dobivati i određene dotacije iz državnog proračuna za financiranje određenih projekata ili programa, kao i iz EU fondova.

Rashodi jedinica lokalne samouprave obuhvaćaju sve troškove i izdatke koje ima lokalna samouprava u pružanju usluga i obavljanju svojih funkcija. To uključuje plaće zaposlenih u lokalnoj upravi, troškove održavanja infrastrukture kao što su ceste, javna rasvjeta, komunalne usluge, kao i sredstva koja se troše na projekte razvoja zajednice, socijalne programe, kulturu, obrazovanje i druge aktivnosti od interesa za građane. Rashodi se u pravilu financiraju iz lokalnog proračuna koji se puni porezima, naknadama i drugim prihodima koje ubire lokalna samouprava.

U kontekstu upravljanja na lokalnoj razini, uspješnost se definira kao efikasno i održivo pružanje visokokvalitetnih javnih usluga građanima. To uključuje ispunjavanje fundamentalnih potreba kao što su vodoopskrba i kanalizacija, odvoz otpada, javna sigurnost i prijevoz. Osim toga, obuhvaća održavanje infrastrukture, proaktivno formiranje i implementaciju politika koje poboljšavaju životni standard (npr. zaštita okoliša, obrazovanje, gospodarski razvoj), aktivno uključivanje građana u procese donošenja odluka te transparentno i odgovorno upravljanje javnim sredstvima. Uspješna lokalna samouprava također se odlikuje inovacijom i prilagodljivošću. To znači da je sposobna identificirati nove probleme i razviti kreativna rješenja, te se efikasno prilagoditi promjenama u svom okruženju.

Uspješna lokalna samouprava je ključna za osiguravanje prosperiteta i dobrobiti lokalnih zajednica. Kroz implementiranje ključnih karakteristika kao što su jaka vizija, efikasna administracija, financijska stabilnost, javna participacija i transparentnost, lokalne samouprave mogu postići značajan napredak u zadovoljavanju potreba svojih građana i izgradnji bolje budućnosti.

2.1. Definiranje pojmova prihoda, rashoda, primitaka i izdataka

Za početak, treba reći da pojmovi prihoda, rashoda, primitaka i izdataka nisu isti kod proračunskih korisnika, kao kod poduzetnika.

Proračun javnih korisnika odnosi se na financijsko planiranje i upravljanje javnim financijama na razini države, lokalne samouprave ili drugih javnih entiteta. Ovaj proračun obuhvaća prikupljanje prihoda putem poreza, naknada, prihoda od prodaje imovine ili drugih izvora, te planiranje i raspodjelu tih prihoda za financiranje javnih usluga, programa i infrastrukture.

Proračuni javnih korisnika su bitan alat za transparentno, odgovorno i učinkovito upravljanje javnim sredstvima. Oni su ključni za planiranje, prioritetiziranje, praćenje i evaluaciju javnih programa i politika, te doprinose jačanju dobre vladavine i poboljšanju kvalitete života građana.

Proračunski prihodi

Proračunski prihodi su prihodi koji se planiraju, odobravaju i koriste u okviru proračuna javnih institucija ili tijela, kao što su vlada, lokalne vlasti, agencije i drugi javni sektori. To su prihodi koji se očekuju ili su planirani da budu prikupljeni od različitih izvora kako bi se financirali različiti programi, projekti i operacije koje provode ti proračunski korisnici.

Proračunski prihodi mogu pristizati iz različitih izvora, uključujući poreze, naknade, prihode od prodaje roba ili usluga, transferna sredstva od drugih razina vlasti ili međunarodnih organizacija, prihode od imovine, donacije i druge izvore prihoda. Ti prihodi su dio cjelokupnih prihoda koji se planiraju i koriste za financiranje aktivnosti proračunskih korisnika.

Možemo ih podijeliti na:

1. Prihode poslovanja

- Prihodi od poreza (porez na dohodak, prirez, porez na promet nekretnina, porez na potrošnju...)
- Prihodi od doprinosa (doprinosi za zdravstveno osiguranje, doprinosi za mirovinsko osiguranje)
- Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna (pomoći od inozemnih vlada, pomoći od međunarodnih organizacija, pomoći od institucija i tijela EU, pomoći iz državnih, gradskih, županijskih i općinskih proračuna)
- Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknade (komunalna naknada, boravišna pristojba, upravne pristojbe...)
- Prihodi od imovine (zakupi, koncesije, pozitivne tečajne razlike, prihodi od kamata, prihodi od dividendi...)
- Prihodi od prodaje proizvoda i usluga
- Kazne, upravne mjere i ostalo

2. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

- Prihodi od prodaje materijalne imovine – zemljište, rudna bogatstva...
- Prihodi od prodaje nematerijalne imovine – patenti, licence, koncesije...
- Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine – stambeni objekti, oprema za održavanje i zaštitu, sportska i glazbena oprema, strojevi, oprema, automobili...
- Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti – plemeniti metali, drago kamenje, arhivska građa...
- Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine – zalihe, strateške zalihe

- 3. Raspoloživa sredstva** – viškovi iz prethodnih godina (Računski plan proračuna i proračunskih korisnika – RRIF, 2011)

Proračunski rashodi

Proračunski rashodi mogu obuhvaćati različite vrste troškova, uključujući plaće i naknade za zaposlene, troškove za nabavu roba i usluga, investicije u kapitalne projekte, socijalne programe, obrazovanje, zdravstvo, infrastrukturu, sigurnost, kulturne aktivnosti, potpore gospodarstvu i druge svrhe.

Ovi rashodi su dio cjelokupnog proračuna proračunskih korisnika i odražavaju alokaciju resursa prema prioritetima i potrebama definiranim u proračunskim planovima i politikama.

Neki od najvažnijih su:

1. Rashodi poslovanja

- Rashodi za zaposlene (plaće, naknade, doprinosi...)
- Materijalni rashodi (energija, uredski materijal, telefon, razne naknade, reprezentacija...)
- Financijski rashodi (kamate, bankarske usluge)
- Subvencije
- Pomoći (program socijalne i zdravstvene zaštite)
- Ostalo: donacije, kapitalne pomoći

2. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

- Gradnja građevina
- Kupnja objekata
- Kupnja opreme i namještaja
- Izrada urbanističkih planova (Računski plan proračuna i proračunskih korisnika - RRIF, 2011)

Primici u proračunu mogu nastati od primitaka od financijske imovine i zaduživanja, dok su izdaci otplatne rate kredita te izdaci za dionice i udjele u glavnici.

2.2. Proračunske klasifikacije

Proračunske klasifikacije su sustav kojim se kategoriziraju i klasificiraju prihodi, primici, rashodi i izdaci u proračunima. Služe za praćenje i kontrolu javnih financija, te za osiguravanje transparentnosti i odgovornosti u upravljanju državnim novcem. (Milić, 2014)

Proračunske klasifikacije su definirane Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama koji donosi Ministarstvo financija. Pravilnik se ažurira svake godine u skladu s promjenama u proračunskom sustavu.

Organizacijska klasifikacija

Organizacijska klasifikacija je jedna od šest vrsta proračunskih klasifikacija koje se koriste u Hrvatskoj. Njome se definiraju i kategoriziraju nositelji proračuna i proračunski korisnici.

Cilj organizacijske klasifikacije je da se osigura transparentnost i odgovornost u upravljanju financijskim sredstvima. Ona omogućuje praćenje i kontrolu prihoda i rashoda na razini različitih organizacijskih jedinica.

Organizacijska klasifikacija se sastoji od hijerarhijske strukture s više razina. Najviša razina je razdjel, a zatim slijede glave i proračunski korisnici. Razdjel se dodjeljuje ministarstvima i onim proračunskim korisnicima koji su izravno odgovorni Hrvatskom saboru ili Predsjedniku Republike Hrvatske. Glava se dodjeljuje upravnim tijelima i agencijama, a proračunski korisnici su konačni korisnici sredstava. Proračunski korisnik je pravna osoba koja koristi proračunska sredstva za ostvarivanje svojih zadataka i funkcija. Na primjer, u državnom proračunu za 2024. godinu, razdjel 025 je dodijeljen Ministarstvu financija. Glava 02510 je dodijeljena Carinskoj upravi, a proračunski korisnik 20165 Središnji ured Carinske uprave.

Programska klasifikacija

Programska klasifikacija je sustav kategorizacije koji se koristi u proračunskim dokumentima za klasificiranje rashoda i izdataka prema programima i projektima. To je alat koji pomaže u planiranju, praćenju i kontroliranju financijskih sredstava u skladu s postavljenim ciljevima. (Milić, 2014)

Programska klasifikacija se sastoji od sljedećih elemenata:

- Glavni programi su skup programa usmjerenih na ispunjenje ciljeva iz strateških dokumenata. Sastoji se od dvije brojke – od 01 do 99 (npr. 22 – Financijski i fiskalni sustav).
- Programi su skup neovisnih, blisko povezanih aktivnosti i projekata usmjerenih na ispunjenje zajedničkih ciljeva. Riječ je o četveroznamenastom broju – od 1000 do 9999 (npr. 2203 – Upravljanje sustavom javnih financija).
- Aktivnosti su skup zadataka i akcija koje se poduzimaju unutar programa.
- Projekti su samostalne investicijske jedinice s definiranim početkom i završetkom te s unaprijed određenim troškovima i rezultatima. Označava se sedmeroznamenastom oznakom, od čega je prvo neko od slova A, T ili K, a nakon toga šest znamenaka – od 100001 do 99999 (npr. A538000 – Administracija i upravljanje). (Pravilnik o proračunskim klasifikacijama, NN 4/2024)

Prednosti korištenja programske klasifikacije su poboljšanje transparentnosti, tako da se omogućuje jasno praćenje potrošnje financijskih sredstava na programe i projekte. Također, omogućuje se bolje planiranje na način da pomaže u donošenju informiranih odluka o raspodjeli resursa. Programska klasifikacija olakšava praćenje i kontrolu te pomaže u vrednovanju uz mogućnost usporedbe različitih programa i projekata u smislu njihove efikasnosti i učinkovitosti.

Funkcijska klasifikacija

Funkcijska klasifikacija služi za klasificiranje rashoda i izdataka prema funkcijama, odnosno prema područjima djelovanja države. Funkcijska klasifikacija se nadopunjuje s programskom i organizacijskom klasifikacijom. Dok funkcionalna klasifikacija pokazuje na što se troši novac, programska klasifikacija pokazuje za što se troši novac, a organizacijska klasifikacija pokazuje tko troši novac.

Ključne karakteristike su te da su brojčane oznake i nazivi preuzeti su iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda. Koristi se već kod izrade plana proračuna. Svakoj aktivnosti ili projektu se dodjeljuje funkcija, odnosno funkcijska oznaka, koja jasno određuje namjenu rashoda. (Pravilnik o proračunskim klasifikacijama, NN 4/2024)

Struktura:

- Razredi: 10 razreda (npr. 04 - Ekonomski poslovi, 07 - Zdravstvo)
- Skupine: Unutar razreda (npr. 045 - Promet)
- Podskupine: Unutar skupina (npr. 0451 - Cestovni promet)

Ekonomska klasifikacija

Ekonomska klasifikacija znači iskazivanje prihoda i primitaka prema vrstama te rashoda i izdataka prema ekonomskoj namjeni kojoj služe. U računovodstvenim evidencijama, ekonomske klasifikacije se koriste kroz kontni plan. Drugim riječima, prihodi se klasificiraju prema tome odakle dolaze, odnosno kamo, dok je kod rashoda važno razvrstati u proračunu za koje su namjene sredstva utrošena. Svaka nastala promjena/transakcija mora se detaljno pratiti, a evidencija svakog računovodstvenog dokumenta mora se pravilno provesti. Računi se dijele na razrede, skupine, podskupine, odjeljke i osnovne račune. Ona je primijenjena od strane svih korisnika proračunskog računovodstva. (Pravilnik o proračunskim klasifikacijama, NN 4/2024)

- **Razred/Skupina:** dijeli rashode i prihode na široke kategorije, kao što su rashodi za zaposlene, materijalni rashodi, financijski rashodi, prihodi od poreza, doprinose, prihode od imovine...

- **Podskupina:** dijeli kategorije iz prve razine na detaljnije kategorije. Na primjer, rashodi za zaposlene mogu se podijeliti na plaće, doprinose na plaće i ostale rashode za zaposlene.
- **Odjeljak:** dijeli kategorije iz druge razine na još detaljnije kategorije. Na primjer, plaće mogu biti podijeljene na plaće za redovan rad, plaće za prekovremeni rad, plaće za posebne uvjete rada...
- **Osnovni račun:** najdetaljnija i nudi specifične kategorije za svaku vrstu rashoda ili prihoda. Na primjer, ostali rashodi za zaposlene mogu biti podijeljeni na bonuse za uspješan rad, nagrade, darove, otpremnine, regrese za godišnji odmor...

Obračunski plan sadrži 10 razreda:

- 0 Nefinancijska imovina
- 1 Financijska imovina
- 2 Obveze
- 3 Rashodi poslovanja
- 4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine
- 5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova
- 6 Prihodi poslovanja
- 7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine
- 8 Primici od financijske imovine i zaduživanja
- 9 Vlastiti izvori (Bičanić i sur., 2017)

Razredi 0, 1, 2 i 9 daju pregled imovine, obveza i vlastitih sredstava, dok razredi 3-8 prate tekuće i kapitalne aktivnosti.

Skupina računa 99 – Izvanbilančni zapisi uključuje izvanbilančne zapise koji se koriste za praćenje i evidentiranje informacija o financijskim instrumentima, osiguranju, imovini i obvezama koje ne utječu direktno na bilancu stanja.

Lokacijska klasifikacija

Lokacijska klasifikacija je sustav kojim se kategoriziraju i kodiraju geografske lokacije. Koristi se u svrhu praćenja i analize financijskih podataka, kao i za planiranje i upravljanje resursima.

U Republici Hrvatskoj, lokacijska klasifikacija je definirana Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (NN 4/2024). Prema ovom pravilniku, lokacijska klasifikacija se sastoji od sljedećih elemenata:

- **Republika Hrvatska:** označava se šifrom 999.

- **Općine/gradovi/županije:** označavaju se šiframa od 001 do 921, prema brojčanim oznakama Državne geodetske uprave (npr. 901 – Zagrebačka županija, 541 – Velika Gorica, 533 – Krašić)
- **Posebne kategorije:** označavaju se šiframa od 991 do 993. U ovu kategoriju spadaju:
  - Područja posebne državne skrbi su područja u Republici Hrvatskoj koja su suočena s nizom problema i poteškoća, te stoga zahtijevaju posebnu pažnju i podršku države. Cilj proglašenja područja PPODS-om je poticanje demografskog i gospodarskog napretka, te osiguravanje trajnog i uravnoteženog razvoja tih područja. **Prva kategorija** obuhvaća područja koja su tijekom Domovinskog rata bila okupirana i pretrpjela značajna razaranja (Vukovar). **Druga kategorija** obuhvaća područja koja su bila okupirana tijekom Domovinskog rata, ali u manjem opsegu, te područja koja su pretrpjela značajne gospodarske i demografske probleme (Knin). **Treća kategorija** obuhvaća područja koja se suočavaju s dugoročnim strukturnim problemima, kao što su visoka nezaposlenost, slaba gospodarska struktura, te iseljavanje stanovništva (uglavnom sela u Slavoniji i Dalmatinskoj Zagori). (Zakon o područjima posebne državne skrbi, NN 86/2008)
  - Otoci
  - Brdsko - planinska područja područja u Hrvatskoj su ona područja koja se karakteriziraju nadmorskom visinom, reljefom i specifičnim gospodarskim i društvenim karakteristikama. Dijele se u tri kategorije. U prvu ubrajamo lokalne samouprave sa statusom potpomognutog područja, u drugu oni koji prema indeksu razvijenosti u treću i četvrtu četvrtinu iznadprosječno razvijenih JLP(R)S-ova, a u treću kategorije one koji su prema indeksu u prvoj i drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih. (Odluka o obuhvatu i razvrstavanju jedinica lokalne samouprave koje stječu status brdsko-planinskog područja, NN 24/2019)
- Inozemstvo: šifra 998
- Zemlje Europske unije: šifre od 930 do 956 (npr. 935 – Češka)
- Ostale zemlje (Srbija, BiH, Crna Gora, Kosovo, Sjeverna Makedonija): šifre od 961 do 965

Izvori financiranja

U okviru Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (NN 4/2024), izvori financiranja se dijele na osam kategorija:

- 1. Opći prihodi i primici:** obuhvaća prihode koje proračunski korisnik ostvari iz državnog proračuna, a koji se planiraju u okviru podskupine 671 "Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika". Namjena korištenja ovih sredstava se određuje kroz sam proračun.
- 2. Doprinosi:** kategorija uključuje obvezne doprinose za socijalno osiguranje, zdravstveno osiguranje, PIO, te ostale doprinose koji se utvrđuju propisima.

3. Vlastiti prihodi: obuhvaća prihode koje proračunski korisnik ostvari samostalno, a koji nisu dio općih prihoda i primitaka. To mogu biti prihodi od prodaje robe i usluga, najamnine, kamate, itd.

4. Prihodi za posebne namjene: uključuje prihode kojima je namjena korištenja unaprijed utvrđena posebnim zakonima i propisima. To mogu biti sredstva iz Europske unije, donacije, itd.

5. Pomoći: obuhvaća sredstva koja se dobivaju od drugih subjekata u okviru različitih programa pomoći. To mogu biti pomoći iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija.

6. Donacije: prihodi koji se ostvaruju od fizičkih osoba, neprofitnih organizacija, trgovačkih društava i od ostalih subjekata izvan općeg proračuna

7. Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja: obuhvaća prihode od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine u vlasništvu proračunskog korisnika, te naknade s naslova osiguranja ako premija nije plaćena iz općih prihoda i primitaka.

8. Namjenski primici: primici od financijske imovine i zaduživanja, čija je namjena utvrđena posebnim ugovorima i/ili propisima.

2.3. Obveznici primjene proračunskih klasifikacija

Obveznici primjene proračunskih klasifikacija su svi subjekti koji sudjeluju u izvršavanju proračuna Republike Hrvatske.

Proračunski korisnici su oni koji se financiraju djelomično ili u potpunosti iz državnog proračuna ili proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Oni su dužni koristiti sredstva u skladu sa zakonom i propisima o izvršenju proračuna. U Hrvatskoj, postoje razne kategorije proračunskih korisnika, uključujući: državne organe (Ministarstva, vladine agencije, inspekcije i druga tijela državne uprave), organe lokalne i područne (regionalne) samouprave (općine, gradovi, županije i regije), javne ustanove (bolnice, škole, domovi za starije, kazališta, muzeji i druge ustanove koje obavljaju djelatnosti od općeg interesa), javni fondove (fondovi koji se osnivaju zakonom ili odlukom Vlade Republike Hrvatske, kao što je, na primjer, Hrvatski fond za mirovinu) te ostali korisnici (pravne osobe kojima se na temelju posebnih propisa dodjeljuju sredstva iz proračuna, poput određenih javnih ustanova osnovanih zakonom jedinice lokalne samouprave).

Prema Pravilniku o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Javna Ustanova Gradski sportski centar Makarska spada pod razinu 21, u koju se ubrajaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Izvanproračunski korisnici se razlikuju od proračunskih korisnika jer nisu financirani direktno iz proračuna, već mogu dobiti sredstva iz njega na temelju posebnih propisa. Oni nisu dio proračuna, a njihovi rashodi i prihodi se ne prikazuju u njemu. U Hrvatskoj, primjeri izvanproračunskih korisnika su: javne agencije (npr. Hrvatska agencija za lijekove i medicinske proizvode, Hrvatska nacionalna turistička organizacija, i sl.), javne neprofitne organizacije (Udruge građana, zaklade i druge pravne osobe koje obavljaju djelatnosti od javnog interesa bez namjere ostvarivanja dobiti) te ostali korisnici (pravne osobe kojima se na temelju posebnih propisa dodjeljuju sredstva iz proračuna, ali koje nisu klasificirane kao proračunske korisnike).

2.4. Regulatorni okvir proračunskog računovodstva

Proračun kod javnih korisnika predstavlja financijski plan koji detaljno opisuje prihode i rashode javne ustanove u određenom vremenskom periodu, najčešće tijekom kalendarske godine. Njegova je svrha osiguravanje transparentnog i odgovornog upravljanja javnim novcem te osiguravanje da se financijska sredstva koriste u skladu s postavljenim ciljevima i prioritetima.

Regulatorni okvir proračunskog računovodstva u Republici Hrvatskoj sastoji se od sljedećih akata:

1. **Zakon o proračunu** (NN 144/2021) propisuje osnove proračunskog sustava, uključujući i definiciju proračunskog računovodstva.

Ključni elementi Zakona o proračunu su:

- **Planiranje i izrada:** Zakon određuje proces planiranja i izrade proračuna, koji uključuje utvrđivanje prihoda i rashoda, raspodjelu sredstava po programskim aktivnostima i projektima, i određivanje izvora financiranja.
- **Donošenje:** Zakon propisuje način donošenja proračuna, koji obično podrazumijeva proceduru razmatranja i odobrenja od strane zakonodavnog tijela.
- **Izvršavanje:** Zakon definira pravila za trošenje proračunskih sredstava, upravljanje javnom imovinom i obvezama, i zaduživanje države i jedinica lokalne samouprave.
- **Javne financije:** Zakon se također bavi širim pitanjima javnih financija, kao što su računovodstvo, proračunski nadzor, i usklađivanje s propisima Europske unije.

Proces donošenja proračuna se može podijeliti na sljedeće faze:

- **Priprema:**

- **Definiranje ciljeva:** U ovoj fazi se definiraju strateški ciljevi i prioriteti za sljedeću fiskalnu godinu. To se obično radi kroz strateški plan ustanove.
  - **Procjena prihoda:** Procjenjuju se svi prihodi koji se očekuju u sljedećoj fiskalnoj godini. To uključuje prihode od poreza, naknada, dotacija i drugih izvora.
  - **Procjena rashoda:** Procjenjuju se svi rashodi koji se očekuju u sljedećoj fiskalnoj godini. To uključuje troškove za plaće, materijale, opremu, investicije i druge namjene.
  - **Izrada nacrta proračuna:** Na temelju procjena prihoda i rashoda, izrađuje se nacrt proračuna. Nacrt proračuna detaljno opisuje planirane prihode i rashode za svaku stavku u proračunskoj klasifikaciji.
- **Usvajanje:**
- **Rasprava o nacrtu proračuna:** Nacrt proračuna se prezentira nadležnim institucijama, npr. Skupštini, nadzornom odboru, vladi itd. U ovoj fazi se raspravlja o nacrtu proračuna i mogu se predložiti amandmani.
  - **Glasanje o proračunu:** Nadležna institucija glasa o nacrtu proračuna. Ako se nacrt proračuna usvoji, on postaje konačan proračun za sljedeću fiskalnu godinu.
- **Izvršenje:**
- **Praćenje izvršenja proračuna:** Tijekom fiskalne godine, prati se izvršenje proračuna. To znači da se uspoređuju planirani i stvarni prihodi i rashodi.
  - **Izrada izvješća o izvršenju proračuna:** Redovito se izrađuju izvješća o izvršenju proračuna. Ta izvješća se prezentiraju nadležnim institucijama.
  - **Rebalans proračuna:** Ako je potrebno, tijekom fiskalne godine može se izvršiti rebalans proračuna. To znači da se mijenjaju planirani prihodi i rashodi u skladu s aktualnim ekonomskim i financijskim uvjetima.
- **Nadzor:**
- **Interni nadzor:** Ustanove provode internu kontrolu nad izvršenjem proračuna. To znači da se provjerava je li se proračun izvršava u skladu s propisima i planovima.
  - **Eksterni nadzor:** Nadležne institucije provode eksterni nadzor nad izvršenjem proračuna. To znači da se provjerava je li se proračun izvršava zakonito, ispravno i efikasno. (Ott i sur., 2009)

Od 2002. godine u Hrvatskoj se primjenjuje novi koncept proračunskog računovodstva. Računski plan se izmijenio u skladu sa zahtjevima ekonomske klasifikacije. Najvažnija metodološka promjena bila je prelazak s načela novčanog tijeka na modificirano načelo nastanka događaja. (Vidović, 2015)

Modificirano načelo nastanka događaja je metoda obračuna prihoda i rashoda koja se koristi u proračunskom računovodstvu. To znači da se prihodi i rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, bez obzira na to kada su novčana sredstva zaprimljena ili isplaćena.

Ključne karakteristike modificiranog načela nastanka događaja:

- Prihodi se priznaju kada su postali raspoloživi i mjerljivi. Prihodi se ne moraju nužno primiti u novčanom obliku, već se mogu priznati i u obliku potraživanja.
- Rashodi se priznaju kada nastanu obveze. Shodno tome, rashodi se ne moraju nužno isplatiti u novčanom obliku, već se mogu priznati i u obliku obveza.
- Ne iskazuje se amortizacija nefinancijske dugotrajne imovine. Dakle, trošak imovine ne raspoređuje se na korisni vijek trajanja imovine, već se u cjelini priznaje u trenutku nabave.
- Ne iskazuju se prihodi i rashodi uslijed promjena vrijednosti nefinancijske imovine. Ne uzima se u obzir porast ili pad vrijednosti imovine u tijeku korištenja. (Rogošić, 2020)

Jedna od **prednosti modificiranog načela nastanka događaja** je da pruža realniji prikaz financijskog stanja i rezultata poslovanja, iz razloga što se prihodi i rashodi priznaju u razdoblju na koje se odnose, bez obzira na to kada su novčana sredstva zaprimljena ili isplaćena. Također, omogućuje bolje praćenje i kontrolu troškova, zbog toga što se rashodi priznaju u trenutku nastanka obveze, što omogućuje praćenje troškova u realnom vremenu. Uz navedeno, olakšava planiranje i upravljanje budžetom jer se prihodi i rashodi priznaju u razdoblju na koje se odnose, što omogućuje preciznije planiranje i upravljanje budžetom.

Nedostatak modificiranog načela nastanka događaja je taj da može biti složeno za primjenu jer je potrebno pratiti i priznati prihode i rashode u trenutku nastanka obveze, a ne u trenutku primitka ili isplate novčanih sredstava. Još jedan od nedostataka je da može dovesti do nepravilnog prikaza financijskog stanja i rezultata poslovanja zato što se ne uzima u obzir porast ili pad vrijednosti imovine u tijeku korištenja.

Hrvatski proračun se donosi i izvršava u skladu sa nekoliko ključnih načela, koja su definirana u Zakonu o proračunu (NN 142/2021):

- **Načelo jedinstva i točnosti** - Svi prihodi i primici, kao i svi rashodi i izdaci države i jedinica lokalne samouprave se iskazuju u proračunu bruto metodom.

- **Načelo proračunske godine** - Proračun se donosi i izvršava za period od jedne godine, koji se poklapa sa kalendarskom godinom (od 1. siječnja do 31. prosinca).
- **Načelo višegodišnjeg planiranja** - Iako se proračun donosi godišnje, on također sadrži projekcije za sljedeće dvije godine. To omogućava bolje planiranje i predviđanje budućih potreba i izdataka.
- **Načelo uravnoteženosti** - Ovo načelo teži prema tome da ukupni prihodi i primici budu dovoljni za pokriće svih rashoda i izdataka. Međutim, u praksi se ponekad dopušta i deficit proračuna, što znači da je planiranih rashoda više od planiranih prihoda.
- **Načelo obračunske jedinice** - Proračun se donosi za svaku jedinicu lokalne samouprave i za državu kao cijelo. To omogućava transparentnije praćenje financija na svakom nivou.
- **Načelo univerzalnosti** - Sva sredstva koja se naplate na ime prihoda i primitaka se trebaju koristiti za financiranje odgovarajućih programa i aktivnosti. Postoje određeni izuzeci, kao što su namjenski prihodi koji se moraju koristiti za posebne svrhe.
- **Načelo specifikacije** - Prihodi i rashodi se u proračunu trebaju jasno definirati i razvrstati po određenim kategorijama. To omogućava bolje praćenje i kontrolu finansijskih tokova.
- **Načelo dobrog financijskog upravljanja** - Sredstva proračuna treba trošiti racionalno, ekonomično, i učinkovito. To podrazumijeva postizanje optimalnih rezultata uz minimalna ulaganja.
- **Načelo transparentnosti** - Javnost treba imati pristup informacijama o proračunu. To omogućava veću odgovornost i kontrolu nad tim kako se troše javna sredstva.

2. **Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu** (NN 158/2023) propisuje način vođenja proračunskog računovodstva u Republici Hrvatskoj. Cilj Pravilnika je osigurati transparentno, pouzdano i uredno praćenje prihoda i rashoda proračuna, te imovine i obveza proračunskih korisnika. Pravilnik propisuje detaljna pravila za vođenje proračunskog računovodstva u Republici Hrvatskoj. To uključuje:

- **Definicije:** Pravilnik definira ključne pojmove vezane uz proračunsko računovodstvo, kao što su knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, računi Računskog plana, i sl.
- **Organizacija knjigovodstva:** Pravilnik propisuje način organizacije knjigovodstva, uključujući vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja, i sastavljanje financijskih izvještaja.
- **Računski plan:** Pravilnik sadrži Računski plan koji definira strukturu i sadržaj računa za evidentiranje prihoda, rashoda, imovine i obveza u proračunskom sustavu.
- **Temeljna pravila evidentiranja:** Pravilnik propisuje temeljna pravila za evidentiranje poslovnih događaja u proračunskom računovodstvu.
- **Popis imovine i obveza:** Pravilnik definira popis imovine i obveza koje se evidentiraju u proračunskom sustavu.

- Izvještavanje: Pravilnik propisuje način sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja u proračunskom sustavu

3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (NN 37/2022) propisuje oblik i sadržaj financijskih izvještaja u proračunskom računovodstvu, te rokovi i način njihovog dostavljanja.

Ključne odredbe Pravilnika:

- Oblik i sadržaj financijskih izvještaja: Pravilnik propisuje obrasce za sastavljanje bilance stanja, računa dobiti i gubitka, izvještaja o promjenama na neto imovini i izvještaja o novčanom toku.
- Razdoblja za koja se sastavljaju financijski izvještaji: Financijski izvještaji se sastavljaju za mjesečna razdoblja, razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka, od 1. siječnja do 30. lipnja, od 1. siječnja do 30. rujna i za proračunsku godinu.
- Obveza i rokovi podnošenja financijskih izvještaja: Proračuni, proračunski i izvanproračunski korisnici dužni su predati financijske izvještaje u elektroničkom obliku Ministarstvu financija i nadležnom područnom uredu Državnog ureda za reviziju. Rokovi za podnošenje variraju ovisno o vrsti izvještaja.

Osim navedenih akata, regulatorni okvir proračunskog računovodstva u Europi i svijetu uključuje i međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor (IPSAS). IPSAS-e izdaje Međunarodni odbor za javni sektor (IPSASB) i oni predstavljaju najbolju praksu u području računovodstva u javnom sektoru.

Računovodstveni standardi, kao što su IPSAS ili nacionalni računovodstveni standardi za javni sektor, služe kao okvir za izvještavanje na mikro razini, dok statistički standardi imaju značajnu ulogu na makro razini (standard ESA 95 moraju primjenjivati sve države članice EU). (Hladika, 2014)

Glavni ciljevi Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor (IPSAS) su međunarodna računovodstvena harmonizacija i usporedivost, kao i poboljšanje pouzdanosti i transparentnosti javnih računa. Na temelju načela obračunskog računovodstva, ovi bi standardi mogli biti prilika za zemlje članice Europske unije (EU) da moderniziraju svoje postojeće računovodstvene sustave. Interes za uspostavom takvog računovodstvenog okvira bio bi posebno opravdan, budući da kriza državnog duga zahtijeva strožu fiskalnu i računovodstvenu disciplinu te veću kontrolu javnih računa. (Bellanca & Vandernoot, 2014)

Unatoč poduzetim koracima, zakonodavni okvir za proračunske korisnike u Republici Hrvatskoj i dalje je kompleksan. To predstavlja značajan izazov za proračunske korisnike i može dovesti do negativnih posljedica. Kontinuirano usavršavanje zakonodavnog okvira, edukativne aktivnosti i implementacija IT rješenja ključni su koraci za olakšavanje rada proračunskih korisnika, poboljšanje efikasnosti upravljanja javnim financijama i sprječavanje korupcije.

Pravo na pristup informacijama o proračunskim korisnicima imaju:

- **Državni organi:** u svrhu obavljanja svojih zakonskih ovlasti, državni organi imaju pravo pristupiti informacijama o proračunskim korisnicima. To uključuje nadležne organe za reviziju, kontrolu i inspekciju.
- **Javnost:** javnost ima pravo na informacije o proračunskim korisnicima u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama. To znači da svatko može zatražiti informacije o proračunskim korisnicima od nadležnog organa.
- **Proračunski korisnici:** sami proračunski korisnici imaju pravo na informacije o sebi i o načinu na koji se troše sredstva koja im se dodjeljuju.

Važno je napomenuti da pravo na informacije o proračunskim korisnicima nije apsolutno. Postoje iznimke od pravila, npr. kada se radi o informacijama koje su tajne ili koje bi mogle nanijeti štetu privatnosti ili nacionalnoj sigurnosti.

Pravo na uvid u ove informacije može se ostvariti podnošenjem zahtjeva za uvid u proračunske dokumente. Zahtjev se može podnijeti u pisanom obliku proračunskom korisniku čiji se podaci traže. Proračunski korisnik dužan je u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva dati uvid u tražene dokumente. Uvid u proračunske dokumente može se odbiti ako bi se time ugrozila nacionalna sigurnost, javni red, javna sigurnost, zaštita privatnosti ili gospodarska tajna. (Vodič za korisnike Zakona o pravu na pristup informacijama, 2016)

Osim toga, zakonom su propisani i drugi načini na koje se mogu dobiti informacije o proračunskim korisnicima. Na primjer, proračunski korisnici dužni su objavljivati na svojim web stranicama niz informacija o svom financijskom poslovanju.

2.5. Financijski izvještaji u proračunskom računovodstvu

Obveznici predaje financijskih izvještaja su proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i JL(P)RS-a.

Svrha financijskog izvještavanja je davanje informacija o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja zadanih ciljeva proračuna proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Prema Pravilniku o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu proračunski korisnici dužni su sastavljati sljedeće financijske izvještaje:

- **Bilanca – obrazac BIL**

Bilanca proračunskih korisnika je financijski izvještaj koji prikazuje stanje imovine, obveza i vlastitih izvora na određeni datum. Sastavlja se na obrascu BIL u skladu s Pravilnikom o financijskom izvješćivanju u proračunskom računovodstvu. Bilanca služi za praćenje financijskog stanja proračunskih korisnika, te za donošenje informiranih odluka o upravljanju resursima.

Bilanca se sastoji od dva dijela:

1. Aktiva: Prikazuje imovinu kojom proračunski korisnik raspolaže, a podijeljena je na:

- **Nefinancijska imovina:** Dugoročna ulaganja u imovinu (npr. nekretnine, oprema)
- **Financijska imovina:** kratkotrajna imovina (npr. gotovina, potraživanja, zalihe)

2. Pasiva: Prikazuje izvore financiranja imovine, a podijeljena je na:

- **Vlastiti izvori:** Sredstva koja su u vlasništvu proračunskog korisnika (npr. proračunska sredstva, donacije)
- **Obveze:** Dugovi proračunskog korisnika (npr. krediti, dobavljači)
- **Izvanbilančni zapisi:** Prikazuju eventualne jamstvene obveze i druge iznose koji ne utječu na bilančne stavke.

Bilanca proračunskih korisnika trebala bi biti uravnotežena, što znači da ukupna vrijednost imovine (aktive) treba biti jednaka ukupnoj vrijednosti izvora financiranja (pasive). Ova ravnoteža odražava temeljno načelo računovodstva po kojem imovina jednog subjekta treba biti jednaka njegovim izvorima financiranja.

U bilanci se također mogu prikazati različite stavke koje pružaju dodatne informacije o financijskom položaju proračunskog korisnika, poput rezervi, odgođenih poreznih obveza, tekućih obveza i slično.

Važno je da bilanca proračunskih korisnika bude točna i precizna kako bi se omogućila transparentnost u upravljanju javnim financijama i omogućila procjena financijske stabilnosti i održivosti proračunskih korisnika.

- **Izveštaj o prihodima, rashodima , primicima i izdacima – obrazac PR-RAS**

Izveštaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima predstavlja detaljni pregled financijskih aktivnosti i stanja jedinice javnog sektora tijekom određenog razdoblja. Ovaj izvještaj obuhvaća prihode koje je jedinica javnog sektora ostvarila tijekom razdoblja, rashode koji su nastali kao rezultat njezinih aktivnosti, te primitke i izdatke koji nisu izravno povezani s njezinim osnovnim poslovanjem.

U proračunskom računovodstvu, posebna pažnja posvećuje se različitim kategorijama prihoda i rashoda kako bi se osigurala transparentnost i odgovornost u korištenju javnih financija. Primjeri kategorija prihoda u proračunskom računovodstvu uključuju porezne prihode, prihode od naknada i pristojbi, prihode od prodaje dobara i usluga, te prihode od financijskih transakcija poput kamata i dividendi. S druge strane, rashodi uključuju troškove za različite programe i aktivnosti, plaće i naknade zaposlenicima, te investicijske rashode.

Ovaj izvještaj omogućuje donositeljima odluka u javnom sektoru, kao što su upravljači, donositelji politika i građani, da prate kako se javni resursi troše i kako se ostvaruju ciljevi javne politike. Također pruža temelj za procjenu učinkovitosti i efikasnosti trošenja javnih sredstava.

- **Izveštaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji**

Izveštaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji (RAS-funkcijski) je financijski izvještaj koji prikazuje strukturu rashoda proračunskih korisnika prema funkcijama koje obavljaju. Sastavlja se na obrascu RAS-funkcijski u skladu s Pravilnikom o financijskom izvješćivanju u proračunskom računovodstvu. Izvještaj RAS-funkcijski omogućava analizu raspodjele rashoda prema djelatnostima koje obavlja proračunski korisnik, praćenje prioriteta u financiranju različitih sektora javne djelatnosti i evaluaciju efikasnosti i učinkovitosti trošenja javnih sredstava za svaku pojedinu funkciju.

U skladu s tim, javni sektor u Hrvatskoj priprema izvještaje o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji kako bi se prikazali troškovi javnih sredstava raspoređeni prema različitim funkcionalnim područjima ili svrhama. Ovaj izvještaj omogućuje transparentnost u upravljanju javnim financijama i pruža uvid u

to kako se javna sredstva koriste u različitim područjima djelovanja državne uprave, lokalne samouprave i drugih proračunskih korisnika.

Detalji o strukturi i sadržaju ovih izvještaja definirani su propisima koje donosi nadležno tijelo, poput Ministarstva financija ili Državnog ureda za reviziju, a mogu se mijenjati ovisno o specifičnim zahtjevima i promjenama u zakonodavstvu.

Rashodi se u izvještaju RAS-funkcijski grupiraju prema jedinstvenoj funkcijskoj klasifikaciji koja obuhvaća sljedeće glavne funkcije:

- Funkcija 01 – Opće i javne službe, rashodi općih i javnih službi: obuhvaća izvršna i zakonodavna tijela, financijske i fiskalne poslove, te vanjske poslove
- Funkcija 02 – Obrana: obuhvaća troškove vojne obrane, civilne obrane i inozemne vojne pomoći
- Funkcija 03 – Javni red i sigurnost: obuhvaća troškove policije, protupožarne zaštite, sudova, zatvora i sl.
- Funkcija 04 – Ekonomski poslovi: obuhvaća opće ekonomske, trgovačke i poslove vezane uz rad, poljoprivredu, šumarstvo, ribarstvo, lov, gorivo, energiju, promet, komunikacije, istraživanje i razvoj u tim sektorima
- Funkcija 05 – Zaštita okoliša
- Funkcija 06 – Usluge unapređenja stanovanja i zajednice
- Funkcija 07 – Zdravstvo: obuhvaća sve zdravstvene djelatnosti financirane iz proračuna
- Funkcija 08 – Rekreacija, kultura i religija
- Funkcija 09 – Obrazovanje
- Funkcija 10 – Socijalna zaštita: obuhvaća mjere socijalne skrbi i zaštite (Milić, 2023)

- **Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza**

Navedeni izvještaj prikazuje promjene u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, a da nisu rezultat transakcija koje se prikazuju kao prihodi, rashodi, primici i izdaci. Takve se promjene klasificiraju kao promjene u vrijednosti ili obujmu imovine i obveza, te utječu na promjene u stavkama bilance.

Izvještaj se sastoji od tri dijela:

1. **Promjene u vrijednosti imovine:**

- Revalorizacija nefinancijske imovine
- Revalorizacija financijske imovine

2. **Promjene u obujmu imovine:**

- Promjene u nefinancijskoj imovini

- Promjene u financijskoj imovini

3. Promjene u vrijednosti i obujmu obveza:

- Revalorizacija obveza
- Promjene u obujmu obveza (Milić, 2023)

P-VRIO izvještaj koristan je za: analizu financijskog položaja (pruža informacije o promjenama u neto vrijednosti poduzeća koje nisu rezultat poslovanja), procjenu rizika (pokazuje utjecaj promjena u vrijednosti imovine i obveza na financijsku stabilnost poduzeća te za donošenje investicijskih odluka (pomaže investitorima da procjene buduću profitabilnost i financijsku stabilnost poduzeća.

- **Izvještaj o obvezama**

Izvještaj o obvezama je pregled svih obveza na kraju izvještajnog razdoblja te pruža uvid u vrlo bitne informacije koje pomažu kod donošenja važnih odluka. Obveze se prate kroz:

- Stanje na početku razdoblja
- Povećanje obveza tijekom određenog razdoblja
- Podmirenje obveza tijekom određenog razdoblja
- Stanje obveza na kraju razdoblja (Blažević i sur., 2013)

- **Bilješke uz financijske izvještaje**

Bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio kompleta financijskih izvještaja. Njihova je svrha da dopune, objasne i prošire informacije koje su prezentirane u bilanci stanja, računu dobiti i gubitka te izvještaju o promjenama u neto imovine.

Prema Pravilniku o financijskim izvještajima proračunskih korisnika, obvezne bilješke uz obrazac Bilanca su: popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, garancije, zadužnice, ostali slični ugovorni odnosi); popis sudskih sporova u tijeku (naziv suda, predmet spora, iznos potraživanja/tužbe, datum početka spora, trenutno stanje spora, procjena eventualnog gubitka/dobiti). (Nikić, 2021)

Za svaki ugovorni odnos potrebno je navesti: opis ugovornog odnosa, iznos ugovora, datum stupanja na snagu, uvjeti pod kojima ugovorni odnos postaje obveza ili imovina, ostale relevantne informacije.

Prema propisima o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, nema obaveznih bilješki uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima (obrazac PR-RAS).

Međutim, bilješke se ipak uz ovaj izvještaj mogu sastavljati kako bi se pružila dodatna pojašnjenja korisnicima financijskih izvještaja.

U bilješkama uz PR-RAS mogu se objasniti značajnija odstupanja od prethodne godine. Ukoliko je u izvještajnom razdoblju došlo do bitnog povećanja ili smanjenja prihoda, rashoda, primanja ili izdataka u odnosu na prethodnu godinu, u bilješkama se može objasniti razlog za takvo odstupanje. Također, može se objasniti što se podrazumijeva pod pojedinim stavkama. Ako postoje stavke u izvještaju koje nisu standardne ili za koje se smatra da korisnicima treba dodatno pojašnjenje, u bilješkama se može opisati njihovo značenje i sadržaj.

Prema Pravilniku o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, obvezne bilješke uz Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza (P-VRIO) su objašnjenje značajnih promjena. Potrebno je navesti razloge za promjene, kao što su:

- Transakcije (npr. kupnja, prodaja, amortizacija)
- Promjene u vrijednosti (npr. revalorizacija, deprecijacija)
- Ostali utjecaji (npr. dotacije, gubitak od oštećenja)

2.6. Važnost analize financijskih izvještaja

Analiza financijskih izvješća može se opisati kao proces korištenja različitih analitičkih alata i tehnika pomoću kojih se podaci financijskih izvješća pretvaraju u korisne informacije relevantne za menadžment i buduće planove. Analiza financijskih izvješća primarno se fokusira na vrijedne ili novčane podatke i informacije. Stoga se analiza financijskih izvješća usredotočuje na kvantitativne financijske informacije i stoga se često naziva financijskom analizom. Općenito se kaže da postoje tri djelatnosti koje određuju nastanak i razvoj analize financijskih izvještaja. To su financijski menadžment, menadžersko računovodstvo i financijsko računovodstvo. (Žager i sur., 2008]

Analiza nije svrha sama po sebi, već je sredstvo za donošenje određenih procjena i pružanje informacija zainteresiranim stranama. Analiza financijskih izvještaja služi kao sredstvo za dobivanje informacija o financijskom stanju i performansama poduzeća (ustanove), s ciljem formiranja mišljenja o prošlim financijskim rezultatima, procjeni mogućnosti budućeg poslovanja te donošenju poslovnih odluka koje će to ostvariti. (Tintor, Ž., 2020)

No, budući da su bilanca stanja i bilanca uspjeha predmet analize, općenito se vjeruje da je zajednički cilj svake analize procjena financijskog položaja i rentabilnosti. (Krasulja, 1973)

Ciljevi financijskog izvještavanja su zadovoljavanje informacijskih potreba korisnika financijskih izvještaja i pružanje informacija o financijskom položaju, uspješnosti i promjenama financijskog položaja koji su korisni širokom krugu korisnika. Ciljevi financijskog izvještavanja uključuju usporedbu strukture i sadržaja pojedinih financijskih izvještaja koji se sastavljaju u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i propisanim računovodstvenim i izvještajnim okvirom u odnosu na strukturu i sadržaj financijskih izvještaja prema Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor. (D. Vašiček, 2016; & V. Vašiček, 2016)

Korištenje internih financijskih izvješća ključno je za proračunske korisnike u procesu donošenja odluka. Međutim, usklađivanje eksternih i internih financijskih izvještaja odvija se sporo jer se tek nedavno prepoznaje važnost mjerenja poslovnog uspjeha proračunskih korisnika. Brzina usklađivanja bit će određena zahtjevima menadžmenta, koji će pokretati razvoj integriranog računovodstveno-informacijskog sustava. Ovaj sustav će objediniti informacije iz različitih odjela, pružajući menadžeru transparentne i pravovremene podatke. Važno je napomenuti da se proces usklađivanja ne smije ograničiti samo na proračunskog korisnika. Konačni cilj usklađivanja eksternih i internih financijskih izvještaja za proračunske korisnike je rasvijetliti kako oni upravljaju i raspoređuju resurse za maksimiziranje društvene koristi. (Blažević i sur., 2013)

Da bi analiza financijskih izvještaja zadovoljila očekivanja korisnika, potrebno je sustavno istražiti složeni predmet analize. Dvije standardne metode koje se koriste za to su raščlanjivanje, radi utvrđivanja kvalitativnog sustava i strukture složenih elemenata, i uspoređivanje kvantitativnih odnosa radi praćenja razvojnih tendencija. Osim standardnih metoda, koriste se i posebne metode, poput metode odnosa vrijednosti, metode indeksnih brojeva ili metode trenda te metode standardizacije, koje se koriste za usporedbu dobivenih pokazatelja s referentnim veličinama. U procesu analize financijskih izvještaja koriste se različiti postupci temeljeni na raščlanjivanju i uspoređivanju. (Tintor, J., 1983)

2.7. Metode za analizu financijskih izvještaja

Dvije najpoznatije metode za analizu financijskih izvještaja su horizontalna i vertikalna analiza i njima se podaci koji su zapisani u izvještaju pretvaraju u korisne informacije.

Horizontalna analiza, poznata i kao analiza vremenskih serija, usredotočena je na usporedbu financijskih podataka poduzeća tijekom različitih vremenskih razdoblja. Cilj je uočiti trendove, promjene i anomalije u poslovanju te procijeniti financijsku stabilnost i uspješnost poduzeća. (Bolfek i sur., 2012)

Metode horizontalne analize:

- Trend analiza: Uspoređuju se podaci iz različitih godina kako bi se uočili trendovi u prihodima, troškovima, profitu i drugim financijskim pokazateljima.
- Analiza apsolutnih promjena: Izračunava se apsolutna razlika u financijskim pokazateljima između različitih godina.
- Analiza relativnih promjena: Izračunava se relativna promjena u financijskim pokazateljima između različitih godina, obično izražena u postocima.
- Lančana analiza: Uspoređuju se relativne promjene u financijskim pokazateljima između uzastopnih godina.

Vertikalna analiza, poznata i kao analiza strukture, usredotočena je na usporedbu različitih stavki u financijskim izvještajima u jednom vremenskom razdoblju. Cilj je dobiti uvid u strukturu imovine, obveza, prihoda i rashoda poduzeća te procijeniti njegovu financijsku stabilnost i profitabilnost. (Bolfek i sur., 2012)

Metode vertikalne analize:

- Postotakni udio: Izračunava se postotak sudjelovanja svake stavke u ukupnom iznosu bilance stanja, računa dobiti i gubitka ili izvještaja o novčanom toku.
- Analiza trendova: Uspoređuju se postotni udjeli različitih stavki u financijskim izvještajima tijekom različitih vremenskih razdoblja.
- Računanje financijskih pokazatelja: Izračunavaju se financijski pokazatelji kao što su stopa likvidnosti, stopa zaduženosti, stopa profitabilnosti i sl.

2.8. Sličnosti i razlike između proračunskog računovodstva i računovodstva poduzeća

Sličnosti su u tome da oba sustava koriste dvojno knjiženje za evidenciju financijskih transakcija. Nadalje i jedni i drugi vode osnovne i pomoćne knjige i analitičke evidencije (dokumentiranje i praćenje svih financijskih podataka je neophodno u oba sustava). Uz to, i jedni i drugi izrađuju temeljne financijske izvještaje: bilancu stanja, račun uspjeha i izvještaji o promjenama u vlasničkom kapitalu se

izrađuju u oba sustava. I na kraju, u oba sustava odvija se interna kontrola (kontrola nad financijskim transakcijama i sprečavanje nepravilnosti važna je u oba sustava). (Budimir, 2017)

Osnovne poslovne knjige su dnevnik i glavna knjiga.

Dnevnik je kronološki prikaz svih poslovnih događaja u poduzeću. U njemu se bilježe podaci o svakoj transakciji, uključujući datum, opis transakcije, konta i iznose. Glavna knjiga je sintetički prikaz svih konta u poduzeću. U njoj se kronološki i sustavno bilježe promjene na kontima imovine, obveza, prihoda, troškova, rashoda i financijskog rezultata. Ove knjige se moraju čuvati najmanje 11 godina od zadnjeg dana poslovne godine na koju se odnose.

Pomoćne poslovne knjige su evidencije koje se koriste za praćenje različitih aspekata poslovanja poduzeća. Obvezne analitičke knjigovodstvene evidencije su evidencije: evidencija dugotrajne financijske imovine, evidencija kratkotrajne nefinancijske imovine (za potrebe zdravstva; za obavljanje trgovačke, izdavačke i proizvođačke djelatnosti; zalihe za djelatnost obrane, sigurnosti i prometa; zalihe nabavljene radi držanja na zalihama u roku dužem od godine dana), evidencija financijske imovine i obveza.

Pomoćne knjige za potrebe bilančnih zapisa su: knjiga (dnevnik) blagajne (u službenoj valuti, devizna, porto i druge), evidencija danih i primljenih jamstava, evidencija putnih naloga i korištenja službenih vozila, knjiga izlaznih računa i knjiga ulaznih računa. (Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, NN 158/2023)

Razlike su:

- **U ciljevima:** U proračunskom računovodstvu cilj je praćenje i kontrola trošenja javnih sredstava te osiguranje odgovornosti u upravljanju proračunom, dok je u računovodstvu poduzeća cilj prikazivanje financijskog položaja i rezultata poslovanja poduzeća u svrhu donošenja poslovnih odluka.
- **U primjeni:** U proračunskom računovodstvom primjenjuje se u javnom sektoru (državne agencije, ustanove, jedinice lokalne samouprave), dok se u računovodstvu poduzeća koristi u privatnom sektoru (d.o.o., d.d., obrtnici).
- **U pravnom okviru:** Proračunsko računovodstvo propisano je Zakonom o proračunu, Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu i drugim propisima, dok je računovodstvo poduzeća propisano Zakonom o računovodstvu, Pravilnikom o vođenju knjigovodstva i drugim propisima.
- **U načinu financiranja:** U proračunskom računovodstvu financiranje se vrši iz proračuna, dok se u računovodstvo poduzeća financiranje vrši iz vlastitih sredstava poduzeća.

- **U računovodstvenom načelu:** proračunsko računovodstvo koristi prilagođeno načelo nastanka događaja, dok računovodstvo poduzeća koristi načelo nastanka događaja

Dodatne razlike su te da proračunsko računovodstvo ne poznaje koncept dobiti, dok je to ključni pokazatelj u računovodstvu poduzeća. Uz to, proračunsko računovodstvo koristi specifične principe i metode za obračun troškova, prihoda i imovine te postoji veći stupanj regulacije i kontrole od strane države.

3. GRADSKI SPORTSKI CENTAR MAKARSKA

Sport je oduvijek bio bitan dio društvenog, kulturnog i fizičkog identiteta ljudi diljem svijeta, pa tako i u Republici Hrvatskoj. S razvojem industrije rekreacije i sve većim interesom za sportske aktivnosti, sportski centri su postali ključna mjesta okupljanja i promicanja zdravog načina života. Povijest i razvoj sportskih centara u Republici Hrvatskoj odražavaju širok spektar promjena u društvenim, ekonomskim i sportskim trendovima tijekom proteklih desetljeća. Od skromnih sportskih objekata lokalnog značaja do modernih kompleksa s najsuvremenijom opremom, put sportskih centara u Hrvatskoj svjedoči o kontinuiranom ulaganju u sportsku infrastrukturu i promicanju sportskih vrijednosti u društvu.

GSC Makarska nalazi se u Makarskoj, na predjelu Dugiš, uz park šumu Osejava. U blizini se nalaze brojni hoteli visoke kategorije. Centar je popularno odredište sportskih trening kampova, natjecanja i aktivnog sportskog turizma. Više od 300 sportaša i rekreativaca dnevno koristi 15 sportskih terena centra.

Gradski sportski centar Makarska predstavlja ključnu sportsku infrastrukturu u ovom predivnom dalmatinskom gradu. Njegova povijest obilježena je brojnim promjenama, poboljšanjima i prilagodbama kako bi se zadovoljile potrebe lokalne zajednice i sportskih entuzijasta. Počeci Gradskog sportskog centra Makarska sežu u prošlo stoljeće kada su se počele razvijati prve sportske aktivnosti u gradu. Tijekom godina, potreba za kvalitetnim sportskim objektima postajala je sve veća, a lokalna uprava je prepoznala važnost ulaganja u sportsku infrastrukturu.

Prvi korak u stvaranju Gradskog sportskog centra bio je izgradnja osnovnih sportskih terena za popularne sportove poput nogometa, košarke i tenisa. Ti su tereni postali okupljalište lokalnih sportaša i ljubitelja sporta, pružajući im mogućnost za rekreaciju i natjecanje. Tijekom vremena, Gradski sportski centar Makarska je prolazio kroz različite faze razvoja. Uz dodavanje novih sportskih terena i objekata, centar je proširio svoju ponudu i uključio nove sportske discipline. Izgradnjom atletske staze, bazena, teretane i dvorana za različite sportove, centar je postao sveobuhvatno sportsko središte koje može zadovoljiti različite potrebe sportske zajednice.

Važan korak u povijesti Gradskog sportskog centra Makarska bio je i ulazak u modernizaciju i renovaciju postojećih objekata. Ulaganja u poboljšanje infrastrukture, uvođenje novih tehnologija i usklađivanje s najnovijim standardima omogućili su centru da zadrži svoju konkurentnost i atraktivnost. Danas, Gradski sportski centar Makarska predstavlja srce sportskog života u gradu. Osim što pruža sportske aktivnosti za lokalno stanovništvo, centar je domaćin brojnim sportskim događanjima, turnirima i natjecanjima na regionalnoj i nacionalnoj razini. Također, centar ima važnu ulogu u promicanju zdravog

načina života i sportske kulture među mladima. U budućnosti, očekuje se daljnji razvoj i unaprjeđenje Gradskog sportskog centra Makarska kako bi se osiguralo da ostane relevantan i moderniziran. Kontinuirana ulaganja u infrastrukturu, programi za razvoj sporta i podrška lokalnoj zajednici ključni su faktori koji će osigurati da centar ostane vitalno sportsko središte i središte društvenog života u Makarskoj.

3.1. Izazovi u upravljanju financijama sportskih centara

Upravljanje financijama sportskih centara predstavlja ključni faktor za uspješno funkcioniranje i dugoročnu održivost ovih objekata. Sportski centri, kao infrastrukturni temelji sportskih aktivnosti i rekreacije, igraju važnu ulogu u poticanju zdravog načina života i društvenog povezivanja u lokalnim zajednicama. Istražuju se izazovi s kojima se sportski centri suočavaju u upravljanju financijama. To uključuje pitanja kao što su ograničeni proračuni, fluktuacija prihoda, visoki operativni troškovi, nedostatak stručnog osoblja za financijsko upravljanje te konkurencija s drugim sportskim objektima i rekreacijskim aktivnostima. Razumijevanje ovih izazova ključno je za razvoj strategija koje će pomoći sportskim centrima u prevladavanju prepreka i postizanju financijske stabilnosti.

Primjeri dobre prakse financijskog upravljanja sportskim centrima mogu pružiti korisne uvide u najefikasnije strategije i pristupe koji se mogu primijeniti kako bi se osigurala financijska stabilnost i dugoročna održivost ovih objekata. U nastavku se navodi nekoliko primjera:

1. **Diversifikacija prihoda:** Uspješni sportski centri često razvijaju više izvora prihoda kako bi smanjili ovisnost o jednom izvoru. To može uključivati prodaju karata za sportske događaje, članarine za teretane ili bazene, organizaciju sportskih turnira i događaja, te prodaju sportske opreme i suvenira. Diversifikacija prihoda pomaže u stabilizaciji financijskog poslovanja i smanjenju rizika od promjena u jednom sektoru;
2. **Efikasno upravljanje troškovima:** Sportski centri trebaju pažljivo pratiti i kontrolirati svoje operativne troškove kako bi održali financijsku održivost. To uključuje optimizaciju upotrebe resursa poput energije, vode i osoblja, pregovaranje s dobavljačima radi dobivanja najpovoljnijih uvjeta nabave, te praćenje i analizu troškova kako bi se identificirale potencijalne uštede;
3. **Efikasno korištenje tehnologije:** Implementacija suvremenih tehnoloških rješenja može značajno poboljšati financijsko upravljanje sportskim centrima. To može uključivati korištenje softvera za

upravljanje rezervacijama i prodajom karata, automatizaciju procesa plaćanja i fakturiranja, te korištenje analitičkih alata za praćenje finansijskih performansi i identifikaciju trendova;

4. Partnerstva i suradnje: Sportski centri mogu ostvariti dodatne prihode i poboljšati svoju ponudu kroz partnerstva i suradnje s drugim organizacijama i brendovima. To može uključivati suradnju s lokalnim školama i klubovima radi organizacije sportskih programa i događaja, partnerstva s sponzorima i marketinškim partnerima radi promocije, te suradnju s turističkim agencijama radi privlačenja posjetitelja i turista.

Ovi primjeri dobre prakse pokazuju kako efikasno finansijsko upravljanje može pridonijeti uspjehu i održivosti sportskih centara te kako implementacija odgovarajućih strategija može pomoći u ostvarivanju finansijskih ciljeva i optimizaciji poslovanja.

3.2. Sadržajni prikaz Gradskog sportskog centra Makarska

Grafički prikaz 2. Sadržajni prikaz GSC-a Makarska

Izvor: <https://sportski-centar-makarska.hr/>

Na grafičkom prikazu 2 može se vidjeti kako se Gradski sportski centar Makarska sastoji od glavnog ulaza, sjevernog ulaza, Glavnog travnatog terena na kojem je i Atletska tartan staza, Košarkaškog terena, terena za tenis, terena za mali nogomet, Parka Prirode Bikovo u kojem su smještene sobe, bočarskog terena te pomoćnog travnatog teretna. Zatim od gradske višenamjenske dvorane sa

bazenom, male dvorane s teretanom, tribina i upravnog odjela. Osim toga, tu se nalazi i caffe bar, poligon za vježbanje na otvorenom i teren za badminton.

Slikovni prikaz jasno prikazuje raznolikost sadržaja i infrastrukture koja čini ovaj kompleks atraktivnim i funkcionalnim za širok spektar sportskih i rekreativnih aktivnosti. Glavni ulaz predstavlja srce centra, dobro označen i pruža dobrodošlicu posjetiteljima. Sjeverni ulaz pruža dodatnu pristupačnost i olakšava pristup određenim sadržajima.

Glavni travnati teren s Atletskom tartan stazom čini centralno mjesto za sportske aktivnosti poput nogometa, atletike i sličnih događanja. Košarkaški teren, teniski tereni, tereni za mali nogomet te boćarski teren dodatno obogaćuju ponudu sportskih aktivnosti.

Smještajne jedinice nazvane Park Prirode Biokovo omogućavaju rekreativcima i sportašima prijeko potreban odmor dok uživaju u mirnom okruženju uz mogućnost korištenja prostorija za odmor i rekreaciju.

Gradska višenamjenska dvorana s bazenom i mala dvorana s teretanom predstavljaju središta za unutarnje sportske aktivnosti, omogućujući raznovrsne treninge i natjecanja u različitim disciplinama. Tribine pružaju udobno sjedište za gledatelje tijekom sportskih događaja.

Upravni odjel osigurava učinkovito upravljanje centrom, dok caffe bar nudi prostor za opuštanje i druženje između aktivnosti. Poligon za vježbanje na otvorenom i teren za badminton dodatno obogaćuju ponudu sportskih aktivnosti i omogućuju posjetiteljima da iskoriste prostor na najbolji mogući način za vježbanje i rekreaciju. Ova raznolikost sadržaja čini Gradski sportski centar Makarska idealnim odredištem za sportske entuzijaste i rekreativce svih dobnih skupina. (<https://sportski-centar-makarska.hr/>)

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA GSC-a MAKARSKA

4.1. Izvještaj o prihodima, rashodima, primicima i izdacima

U nastavku se nalazi skraćena verzija Izvještaja o prihodima, rashodima, primicima i izdacima u periodu od 2020. do 2023. godine (Tablica 1).

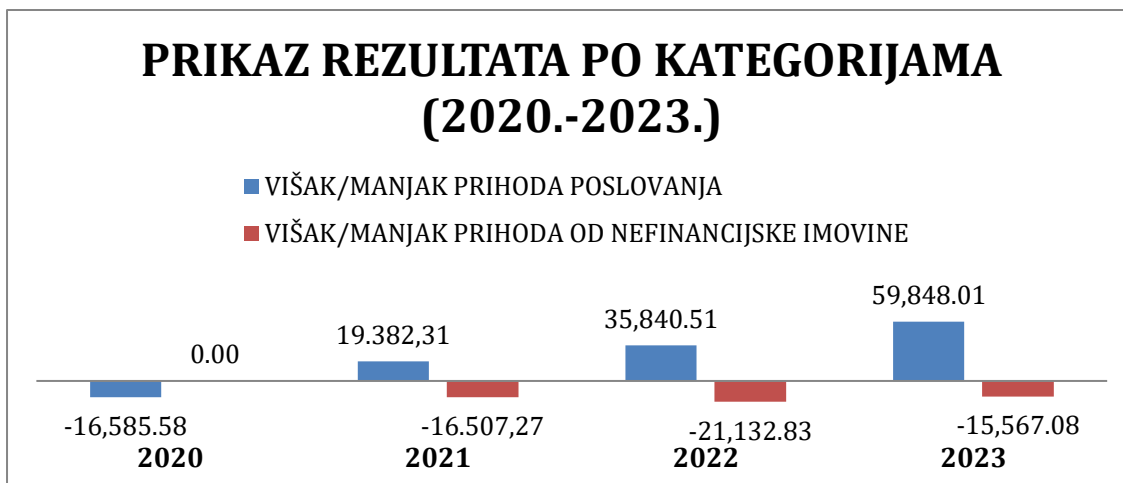
Tablica 1. *Izvještaj o prihodima, rashodima, primicima i izdacima GSC-a Makarska (2020.-2023.)*

Iznosi u eurima

STAVKA	2020.	2021.	2022.	2023.
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	656.961,97	623.733,23	713.442,93	753.536,16
UKUPNI RASHODI I IZDACI	673.547,55	620.858,19	698.735,26	709.255,23
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA	/	2.875,04	14.707,67	44.280,93
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA	16.585,77	/	/	/

Izvor: Vlastita izrada autorice prema podacima GSC-a Makarska dostupnim na stranicama Državne riznice (<https://rkpfi.drzavna-riznica.hr/PORTAL/Report/ReportSingleList>)

Grafički prikaz 3 prikazuje rezultate po kategorijama u istom razdoblju kako su prikazani u Tablici 1.

Grafički prikaz 3. Prikaz rezultata po kategorijama (2020.-2023.)

Izvor: obrada autorice

Iz Tablice 1 i Grafičkog prikaza 3 vidljivo je da Centar posluje sa viškom prihoda i primitaka u svim godinama, osim 2020. zatvaranja gospodarstva. Između ostalog, u to se ubraja i manjak sportskih i drugih manifestacija koje su uzrokovale manjak prihoda od pruženih usluga. U 2021. vidljiv je pad prihoda zbog manjih prihoda iz proračuna Grada Makarske. U posljednje dvije godine vidljiv je rast prihoda i rashoda. Prihodi su porasli iz razloga što se otvorilo gospodarstvo i završila pandemija COVID19, a uz to Centar ulaže značajna sredstva u sportska igrališta i terene što uzrokuje većim interesom javnosti. Rashodi su porasli zbog povećane cijene energije, povećanja ostalih materijalnih rashoda i rasta plaća.

4.2. Bilanca

Nastavak u Tablici 2 donosi prikaz bilance za 2022. i 2023. godinu, odnosno prikaz najznačajnijih pozicija aktive i pasive.

Tablica 2. Bilanca GSC-a Makarska za 2022. i 2023. godinu

Iznosi u eurima

POZICIJA	2022.	2023.	RELATIVNA PROMJENA
IMOVINA	1.402.156,21	1.312.065,61	-6,4%
Nefinancijska imovina	1.267.886,06	1.251.104,69	-1,3%
Financijska imovina	134.270,15	60.960,92	-54,6%
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	1.402.156,21	1.312.065,61	-6,4%

Obveze	177.295,63	57.300,58	-67,7%
Vlastiti izvori	1.224.860,58	1.254.765,03	2,4%

Izvor: Vlastita izrada autorice prema podacima GSC-a Makarska dostupnim na stranicama Državne riznice (<https://rkpfi.drzavna-riznica.hr/PORTAL/Report/ReportSingleList>)

Tablica 2. prikazuje stanje imovine i obveza i vlastitih izvora Centra za 2022. i 2023. godinu. Vidljivo je da je stanje imovine niže za 6,4% u 2023. u odnosu na 2022. Najveći pad na nefinancijskoj imovine je na stavci postrojenja i oprema (28,3%), a na financijskoj imovini na stavci novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka (61,7%). Što se tiče obveza i vlastitih izvora, obveze su niže za 67,7%, dok su vlastiti izvori porasli zbog ostvarenih viškova prihoda i primitaka u 2023. godini.

Ostale tekuće obveze u 2022. iznosile su 132.858,15 eura i radi se o iznosu koji je bio namijenjen trošku električne energije uslijed naglog rasta cijene. Kako je Vlada reagirala Uredbom, rashod je značajno smanjen i iznos je vraćen u proračun temeljem neutrošenih sredstava za materijalne rashode.

4.3. Ostali financijski izvještaji

Prema Izvještaju o rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji ostvareni su rashodi u iznosu od 709.255,53 eura i svi su raspoređeni na šifri 081 – Službe rekreacije i sporta i veći su za 1,5% u odnosu na 2022. godinu.

Izvještaj o promjenama u obujmu i vrijednosti imovine i obveza u 2023. pokazuje dva otpisa koji su već u zastari. Naime, JU GSC Makarska je do 2015. vodila računovodstvo neprofitnih organizacija i na stavci 11141 – Prijelazni žiro račun se pretpostavlja da je došlo do dvostrukog knjiženja koje se odnosi na promet isključivo za akontacije turnira i povrat istih. Riječ je o iznosu od 73 eura. U drugom slučaju, radi se o iznosu od 688,03 eura s PDV-om. Naime, u 2018. godini utvrđeno je potraživanje prema jednom Društvu iz Zagreba koje je koristilo glavni nogometni teren na kontu 166150 - Potraživanje za prihode od pruženih usluga, za uslugu korištenja glavnog nogometnog terena. S obzirom da je nastao zastarni rok (5 godina) Centar je izgubio pravo da podmiri svoj dug.

Stanje nedospjelih obveza na kraju 2023. je 57.300,58 eura.

4.4. Vlastiti prihodi GSC-a Makarska

VRSTA PRIHODA	PROMET		INDEKS
	2022.	2023.	
Atletska staza	13.320,42	15.399,17	115,61%
Dvorana	1.214,68	1.867,14	153,71%
Teretana	28.633,35	29.747,65	103,89%
Dvorana za borilačke sportove	741,12	1.273,11	171,78%
Mala dvorana	7.071,47	4.773,62	67,51%
Teren za mini nogomet	3.958,33	1.730,73	43,72%
Pomoćni teren s umjetnom travom	0,00	13.568,83	
Korištenje ostalih sportskih objekata	11.515,69	13.875,86	120,50%
Glavni nogometni teren	1.395,18	1.834,86	131,51%
Zakupnina poslovnih prostora	19.960,00	19.342,28	96,91%
Korištenje bazena	4.944,19	11.348,24	229,53%
Oglašavanje na jumbo plakatima	17.710,81	20.390,83	115,13%
Sufinanciranje troškova	3.180,42	3.645,24	114,62%
Knjigovodstvene usluge	11.803,63	13.365,84	113,23%
Dvorana za aerobik	626,45	187,32	29,90%
Sponzorstvo	1.698,85	0,00	
Ostale usluge	1.351,65	1.682,50	124,48%
UKUPNO	129.126,25	154.033,22	119,29%

Grafički prikaz 4. Vlastiti prihodi Gradskog sportskog centra Makarska

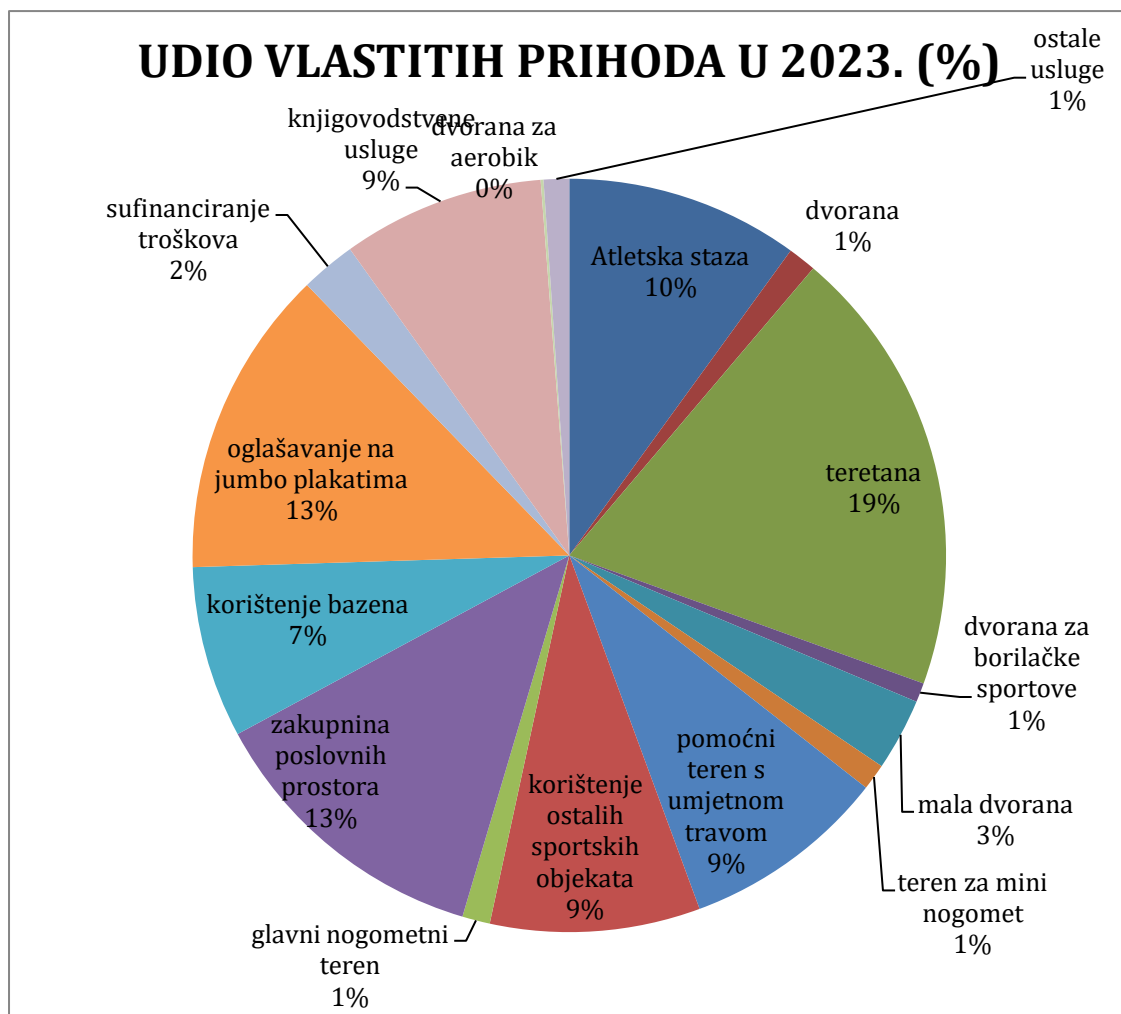
Izvor: interni dokument GSC-a Makarska

Na grafičkom prikazu 4. prikazan je detaljan prikaz vlastitih prihoda GSC-a Makarska u posljednje dvije godine (2022. i 2023.). Vidljiv je rast vlastitih prihoda u 2023. godini za 19,29% u odnosu na 2022. godinu. Gotovo sve stavke bilježe povećanje, osim par izuzetaka, a to su: mala dvorana, teren za mini nogomet, zakupnina poslovnih prostora i dvorana za aerobik. Najveći pad bilježi dvorana za aerobik (71,10%), nakon toga slijedi smanjenje prihoda od zakupa terena za mini nogometa (56,28%). Također, treba istaknuti da centar u 2023. nije imao sponzorstava, dok u 2022. taj iznos je bio 1.698,85 eura.

Ostale stavke bilježe povećanje prihoda. Najveće povećanje na stavki iznajmljivanja bazena (129,53%), zatim najam dvorane za borilačke sportove (71,78%) i glavne dvorane za koncerte, sportske i ostale manifestacije (53,71%). Povećani prihodi zabilježeni su i na najmu nogometnog terena i ostalih sportskih objekata (tenis, košarka, boćanje...). Posebno treba istaknuti teren s umjetnom travom koji nije bio u funkciji u 2022. jer je bio u fazi rekonstrukcije i bilježi nakon obnove sjajne rezultate.

GSC Makarska nema u planu povećati cijenu usluga jer uglavnom terene iznajmljuju sportskim udrugama i klubovima iz Makarske. Podizanje cijena dovelo bi do nezadovoljstva građana, a moguće i ispisivanja dijela djece iz sportskih aktivnosti. To nije cilj Centra. GSC Makarska pokušati će povećati prihode iznajmljivanjem nepopularnih termina (od 12 do 16 sati). Potrebno je istaknuti da GSC Makarska ima veliki udio vlastitih prihoda u ukupnim prihodima (oko 20%), dok su slični sportski centri u Dalmaciji (Šibenik, Zadar) na 7-8% udjela vlastitih prihoda u ukupnim prihodima. Treba naglasiti da su vlastiti prihodi u 2023. povećani u odnosu na 2022. za 19,29%.

Grafički prikaz 5. *Vlastiti prihodi u 2023.*

Izvor: obrada autorice prema podacima GSC-a Makarska

Na Grafičkom prikazu 5. prikazani su vlastiti prihodi Centra u 2023. godini. Najveći udio u vlastitim prihodima od osnovnih usluga čine usluge najma teretane (19%), atletske staze (10%), najam pomoćnog terena s umjetnom travom i korištenje ostalih sportskih objekata (9%). Najam ostalih dvorana i igrališta ne čini značaj udio u prihodima GSC-a Makarska. Od ostalih usluga treba istaknuti da značajne prihode donosi oglašavanje na jumbo plakatima i zakupnina poslovnih prostora (obje stavke po 13%).

4.5. Horizontalna analiza prihoda, rashoda, primitaka i izdataka GSC-a Makarska (2020.-2023.)

Horizontalna analiza prihoda, rashoda, primitaka i izdataka GSC-a Makarska kroz 4 godine poslovanja prikazuje promjene na osnovnim pozicijama u izvještaju. U horizontalnoj analizi (Tablica 3) moći će se usporediti podaci i promjene kroz četverogodišnje poslovanje Centra.

Tablica 3. Horizontalna analiza prihoda, rashoda, primitaka i izdataka GSC-a Makarska (2020.-2023.)

(Iznosi u eurima)

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA	2020.	2021.	2022.	2023.	REL. PROM. 2020.- 2021.	REL. PROM. 2021.- 2022.	REL. PROM 2022.- 2023.
PRIHODI POSLOVANJA	656.961,97	623.733,33	713.442,93	753.536,16	-5,1%	14,4%	5,6%
Prihodi od imovine	17,25	0,93	0,38	16,45	-94,6%	-59,3%	4228,9%
Prihodi od upravnih i adm. pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.231,60	0	1.134,88	2.233,49	0	/	96,8%
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	85.986,73	107.440,57	129.789,86	154.033,22	25%	20,8%	18,7%
Prihodi iz nadležnog proračuna i	566.729,39	516.291,72	582.517,80	597.253,00	-8,9%	12,8%	2,5%

od HZZO-a na temelju ugovornih obveza							
RASHODI POSLOVANJA	673.547,55	604.350,92	677.602,42	693.688,15	-10,3%	12,1%	2,4%
Rashodi za zaposlene	302.202,93	304.089,99	312.193,50	373.344,18	0,6%	2,7%	19,6%
Materijalni rashodi	370.248,59	298.399,89	362.360,58	318.939,72	-19,4%	21,4%	-18%
Financijski rashodi	1.096,02	1.861,04	2.550,63	1.404,25	69,80%	37,1%	-44,9%
RASHODI ZA NABAVU NEF. IMOVINE	0,00	16.507,27	21.132,83	15.567,08	/	28%	-26,3%
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	0,00	16.507,27	21.132,83	9.781,04	/	28%	-53,7%
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	0,00	0,00	0,00	5.786,04	/	/	/
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	656.961,97	623.723,33	713.442,93	753.536,16	-5,1%	14,4%	5,6%
UKUPNI RASHODI I IZDACI	673.547,55	620.858,19	698.735,26	709.255,23	-7,8%	12,5%	1,5%
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA	0,00	2.875,04	14.707,67	44.280,93	/	411,6%	201,1%

MANJAK							
PRIHODA I	16.585,77	0,00	0,00	0	0	/	/
PRIMITAKA							

Izvor: Vlastita izrada autorice prema podacima GSC-a Makarska dostupnim na stranicama Državne riznice (<https://rkpfi.drzavna-riznica.hr/PORTAL/Report/ReportSingleList>)

Tablica 3. prikazuje horizontalnu analizu prihoda, rashoda, primitaka i izdataka Gradskog sportskog centra Makarska u razdoblju od 2020. do 2023. godine. Prihodi poslovanja bilježe pad u 2021. godini, najviše iz razloga što su prihodi iz nadležnog proračuna bili niži nego što je uobičajeno. U posljednje dvije godine prihodi poslovanja rastu iz dva razloga:

1. Povećanje nadležnog proračuna Grada Makarske je rezultiralo da Centar dobiva više novca iz proračuna Grada
2. Konstantni rast prihoda od prodaje roba i usluga također doprinose povećanju prihoda poslovanja. Najkritičnija godina je 2020. kada je Centar bio zatvoren većinu godine zbog pandemije COVID19. Nakon toga, Centar se oporavlja i bilježi sve bolje rezultate.

Ostali prihodi poput prihoda od imovine i prihoda od upravnih pristojbi imaju određena odstupanja, ali iznosi o kojima se radi nisu značajni da bi se ulazilo u dublje analize.

Što se tiče rashoda, najznačajnije su stavke: rashodi za zaposlene i materijalni rashodi. Vidljivo je da rashodi za zaposlene bilježe rast iz godine u godinu, što je pozitivno jer pokazuje da poslodavac podiže plaće svojim zaposlenicima. Poslodavac zapošljava 24 djelatnika, 14 muškaraca i 10 žena.

Materijalni rashodi variraju od godine do godine. Najveći razlog smanjenja materijalnih rashoda u 2023. je odluka Vlade o subvencioniranju električne energije.

Ustanova bilježi višak prihoda i primitaka u svim godinama, osim 2020. zbog već objašnjenih razloga. Najveći rast je u 2022. (411,6%), dok je najveći višak ostvaren u 2023. u iznosu 44.280,93 eura ili povećanje od 201,1%.

4.6. Vertikalna analiza prihoda, rashoda, primitaka i izdataka GSC-a Makarska (2020.-2023.)

Vertikalna analiza prihoda, rashoda, primitaka i izdataka GSC-a Makarska (Tablica 4) prikazat će kroz četverogodišnje razdoblje promjenu u strukturi prihoda i rashoda javne ustanove.

Tablica 4. Vertikalna analiza prihoda, rashoda, primitaka i izdataka GSC-a Makarska (2020.-2023.)

(Iznosi u eurima)

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA	2020.	2021.	2022.	2023.	%2020.	%2021.	%2022.	%2023.
PRIHODI POSLOVANJ A	656.961,97	623.733,33	713.442,93	753.536,16	100%	100%	100%	100%
Prihodi od imovine	17,25	0,93	0,38	16,45	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Prihodi od upravnih i adm. pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.231,60	0,00	1.134,88	2.233,49	0,64%	0%	0,16%	0,30%
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	85.986,73	107.440,57	129.789,86	154.033,22	13,09%	17,23%	18,19%	20,44%
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	566.729,39	516.291,72	582.517,80	597.253,00	86,27%	82,77%	81,65%	79,26%
RASHODI POSLOVANJ A	673.547,55	604.350,92	677.602,42	693.688,15	100%	97,34%	96,98%	97,81%

Rashodi za zaposlene	302.202,93	304.089,99	312.193,50	373.344,18	44,87%	48,98%	44,68%	52,64%
Materijalni rashodi	370.248,59	298.399,89	362.360,58	318.939,72	54,97%	48,06%	51,86%	44,97%
Financijski rashodi	1.096,02	1.861,04	2.550,63	1.404,25	0,17%	0,30%	0,37%	0,20%
RASHODI ZA NABAVU NEF. IMOVINE	0,00	16.507,27	21.132,83	15.567,08	0%	2,66%	3,02%	2,19%
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	0,00	16.507,27	21.132,83	9.781,04	0%	2,66%	3,02%	1,38%
Rashodi za dodatna ulaganja na nef. imovini	0,00	0,00	0,00	5.786,04	0%	0%	0%	0,82%
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	656.961,97	623.733,33	713.442,93	753.536,16	100%	100%	100%	100%
UKUPNI RASHODI I IZDACI	673.547,55	620.858,19	698.735,26	709.255,23	100%	100%	100%	100%

Izvor: Vlastita izrada autorice prema podacima GSC-a Makarska dostupnim na stranicama Državne riznice (<https://rkpfi.drzavna-riznica.hr/PORTAL/Report/ReportSingleList>)

U Tablici 4 prikazana je vertikalna analiza prihoda i rashoda GSC-a Makarska od 2020. do 2023. godine. Centar ne ostvaruje značaj prihod od imovine, kao i prihode od upravnih pristojbi. Najznačajniji prihodi Centra su prihodi iz nadležnog proračuna koji čine 80-ak posto svih prihoda. Primjećuje se pad postotka prihoda iz proračuna u svim prihodima i oni su u posljednjoj godini pali ispod 80%. Kako pada značajnost prihoda iz proračuna, tako iz godine raste važnost prihoda od pruženih usluga i oni su došli na razinu da čine više od 20% svih prihoda.

Što se tiče rashoda, 95% svih rashoda su materijalni rashodi i rashodi za zaposlene. Manji dio čine rashodi za nabavu nefinancijske imovine (uredska oprema, sportska i glazbena oprema i sl.), dok su financijski rashodi beznačajni.

4.7. Prikaz prihoda i rashoda prema skupinama

U nastavku donosi se prikaz prihoda i rashoda prema odjeljcima i osnovnim računima.

Tablica 5. Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza

Iznosi u eurima

STAVKA	IZNOS U 2023.	+/- U ODNOSU NA 2022.
Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja	597.253,00	2,5%

Izvor: Vlastita izrada autorice prema podacima GSC-a Makarska dostupnim na stranicama Državne riznice (<https://rkpfi.drzavna-riznica.hr/PORTAL/Report/ReportSingleList>)

U tablici 5 vidljivo je da su prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza iznose 597.253,00 eura, veći su za 2,5% u odnosu na 2022. i služe za financiranje rashoda poslovanja. Prihodi iz nadležnog proračuna mogu se koristiti za financiranje različitih rashoda poslovanja, uključujući: plaće i doprinose zaposlenika (najveći dio rashoda kod većine proračunskih korisnika), troškove materijala i usluga (uključuju kupnju radnog materijala, kao što su uredski materijal, energija, usluge održavanja itd.) i ulaganja (proračunski korisnici dio ovih sredstava mogu koristiti za financiranje ulaganja u infrastrukturu, opremu i sl.).

Ukupni prihodi od imovine Centra iznose 16,45 eura. Najviše se odnose na prihode od pozitivnih tečajnih razlika zbog prelaska na euro.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi iznose 2.233,49 eura i veći su za 96,8% u odnosu na 2022. Kompletan iznos je zabilježen na kontu 6526 – Ostali nespomenuti prihodi. Iznos se odnosi na prihode s naslova osiguranja i refundaciju šteta.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima iznose 154.033,22 eura, veći su za 18,7% u odnosu na 2022. i u potpunosti se odnose na prihode od pruženih usluga.

GSC Makarska u 2023. godini nije imao prihode od donacija, dok su u 2022. imali 663,61 eura donacija od jednog osiguravajućeg društva. Grafički prikaz 6. donosi ugovor o darovanju (donaciji) s jednim

osiguravajućim društvom, dok Grafički prikaz 7. prikazuje knjiženje iste te donacije. Stavke su prikazane u kunama jer je u 2022. godini službena valuta u RH bila još uvijek kuna.

Grafički prikaz 6. Donacija GSC-u Makarska iz 2022. godine

Izvor: interni dokument GSC-a Makarska

GRADSKI SPORTSKI CENTAR - MAKARSKA												Datum 20.03.2024. Vrijeme 13:52:04		
Franjevački put 2 21300 Makarska OIB 26285167092														
Kartica računa po datumu knjiženja														
Za račune od 663110 do 663140														
Dat.knj.	OPIS							Duguje	Potražuje	SALDO				
Rbr	Tem	Rbs	Dok	Br.	Upl.r.	Poz.	Mj.tr.	Odjel	Razdjel	Projekt	Funk.kl.	Izvor	Korisnik	
Račun: 663130: Tekuće donacije od trgovačkih društava														
Razdoblje: od 1.1.2022. do 20.03.2024.												Stranica računa: 1		
02.08.2022												0,00	5.000,00	-5.000,00
1	334	6	IZV	144		P006			0030130200	A01 1000A100000	0810	61		
31.12.2022												5.000,00	0,00	0,00
2	584	76	ZAK	1										
Ukupno stavaka: 2									SALDO:	5.000,00	5.000,00	0,00		
SVEUKUPNO:									5.000,00	5.000,00	0,00			

Grafički prikaz 7. Knjiženje donacije primljene od osiguravajućeg društva u 2022. godini

U tablici 6 prikazani su svi rashodi za zaposlene u 2023. godini i uspoređeni su s prethodnom 2022. godinom.

Tablica 6. Rashodi za zaposlene GSC-a Makarska

Iznosi u eurima

STAVKA	IZNOS U 2023.	+/- U ODNOSU NA 2022.
Plaće za redovan rad	292.935,27	15,9%
Plaće za prekovremeni rad	5.529,76	32,7%
Ostali rashodi za zaposlene	25.632,48	98,6%
Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	49.246,67	16,2%

Izvor: Vlastita izrada autorice prema podacima GSC-a Makarska dostupnim na stranicama Državne riznice (<https://rkpfi.drzavna-riznica.hr/PORTAL/Report/ReportSingleList>)

Rashodi za zaposlene porasli su za 19,6% u odnosu na prethodnu godinu. Plaće za redovan rad bilježe rast od 15,9%, najviše zahvaljujući rastu koeficijenta. Plaće za prekovremeni rad su također rasle, i to 32,7%. Ostali rashodi za zaposlene u koje možemo ubrojiti nagrade, darove, otpremnine, regrese i sl. porasli su čak 98,6% u odnosu na prethodnu godinu. Izdvajanja za doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje veći su za 16,2%, dijelom i zbog jednog zaposlenika više.

Tablica 7 prikazuje detaljno materijalne rashode Centra za 2023. u usporedbi s 2022. godinom.

Tablica 7. Materijalni rashodi GSC-a Makarska

Iznosi u eurima

STAVKA	IZNOS U 2023.	+/- U ODNOSU NA 2022.
Službena putovanja	229,40	-
Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	959,18	-4,8%
Stručno usavršavanje zaposlenika	605,00	-14,5%

Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	16.458,13	8%
Energija	155.072,85	-29,2%
Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	41.292,37	61,8%
Sitni inventar i auto gume	2.899,22	-65%
Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	401,23	-44,8%
Usluge telefona, pošte i prijevoza	3.882,15	15,2%
Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	31.065,01	-16,7%
Usluge promidžbe i informiranja	254,88	-38,6%
Komunalne usluge	19.562,00	-11,2%
Intelektualne i osobne usluge	16.147,41	366,1%
Računalne usluge	4.124,99	-13,9%
Ostale usluge	6.804,12	288,4%
Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	4.694,62	-15,4%
Premije osiguranja	12.922,42	9,6%
Pristojbe i naknade	1.392,73	-6%
Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	172,01	-

Izvor: Vlastita izrada autorice prema podacima GSC-a Makarska dostupnim na stranicama Državne riznice (<https://rkpfi.drzavna-riznica.hr/PORTAL/Report/ReportSingleList>)

Materijalni rashodi su manji za 12% u odnosu na 2022. Najznačajniji pad rashoda je vezan za energiju. Rashodi za energiju niži su za 29,2% u odnosu na 2022. zahvaljujući naporima Vlade RH koja sufinancira električnu energiju. Cijena lož ulja ostala je približno ista, dok je cijena ostalih materijala značajno porasla i amortirana je subvencijom za električnu energiju. Značajan pad rashoda bilježi se i na stavci Usluge tekućeg i investicijskog održavanja (16,7%). Neke stavke imaju značajniji postotak pada od prethodno navedenih, ali iznosi su puno manje izraženi da bi se taj pad pretjerano primijetio. Najveći rast bilježi se na stavkama: materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje (61,8%), intelektualne

i osobne usluge (366,1%) te ostale usluge (288,4%). Rashodi za usluge smanjeni su za 10,65%, zbog uštede na nekim uslugama koje nisu bile prioritet.

Prolazeći dalje kroz rashode poslovanja uočava se da financijski rashodi iznose 1.404,25 eura, manji su za 44,9% i u potpunosti se odnose na bankarske usluge i usluge platnog prometa. Smanjeni su jer je Centar u potpunosti prešao na internet bankarstvo.

Što se tiče ostalih rashoda, u 2022. godini na kontu 3811 – Tekuće donacije u novcu zabilježen je iznos od 497,71 eura koji je dodijeljen Teniskom klubu Makarska koji je namijenjen za nabavu sportske opreme. Teniski klub Makarska ubraja se u brojne sportske udruge koje koriste terene u kompleksu GSC-a Makarska. Grafički prikaz 8. prikazuje dokument o dodijeljenim sredstvima.

Redni broj	Korisnik	Opis	Uplaćeni iznos
1.	Teniski klub Makarska	Financijska donacija za nabavu sportske opreme	3.750,00 kn (497,71€)

Ravnatelj:
Joško Kosović, prof. fizičke kulture

Grafički prikaz 8. *Informacija o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama i drugim pomoćima u 2022. godini*

Izvor: interni dokument GSC-a Makarska

Tablica 8 odnosi se na rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine.

Tablica 8. *Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine GSC-a Makarska*

Iznosi u eurima

STAVKA	IZNOS U 2023.	+/- U ODNOSU NA 2022.
Uredska oprema i namještaj	2.444,66	93%
Oprema za održavanje i zaštitu	2.178,30	-46%
Instrumenti, uređaji i strojevi	607,20	-
Sportska i glazbena oprema	2.191,36	-0,1%
Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	2.359,52	-82,7%

Izvor: Vlastita izrada autorice prema podacima GSC-a Makarska dostupnim na stranicama Državne riznice (<https://rkpfi.drzavna-riznica.hr/PORTAL/Report/ReportSingleList>)

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine iznose 9.781,04 eura i niži su za 53,7% u odnosu na 2022. godinu. Najveći porast rashoda je na stavci uredska oprema i namještaj (računalna oprema i uredski namještaj) od 93%, dok je najveće smanjenje na stavci uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene od 82,7%.

Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini iznose 5.786,04 eura i u potpunosti su iskorištena za dodatna ulaganja na građevinskim objektima (sanacija krovništva na sportskoj dvorani)

4.8. Utvrđivanje rezultata poslovanja

U nastavku biti će prikazani obračuni rezultata poslovanja za četiri obračunske godine.

Tablica 9 prikazuje obračun rezultata poslovanja za 2020. godinu.

Tablica 9. *Obračun rezultata poslovanja za 2020. godinu*

Iznosi u eurima

R.B.	OPIS	IZNOS	DUGUJE	POTRAŽUJE
1.	Obračun prihoda poslovanja	656.961,97	69111	92111
1a	Obračun rashoda poslovanja	673.547,55	92111	39111
2.	Obračun prihoda od nefinancijske imovine	0	79111	92121

2a	Obračun rashoda od nefinancijske imovine	0	92121	49111
3.	Obračun primitaka od financijske imovine	0	89111	92131
3a	Obračun izdataka od financijske imovine	0	92131	59111
4.	Prijenos rezultata obračuna prihoda i rashoda poslovanja	16.585,58	92221	92111

Izvor: Vlastita izrada autorice prema podacima GSC-a Makarska dostupnim na stranicama Državne riznice

U 2020. godini GSC je ostvario manjak prihoda poslovanja, i to u iznosu od 16.585,58 eura. Budući da GSC u 2020. nije imao prihode ni rashode od nefinancijske imovine nije moguće utvrditi višak/manjak prihoda od NFI. Nadalje, GSC također nije imao primitke ni izdatke te nije moguće utvrditi višak/manjak primitaka, i to vrijedi za svaku analiziranu godinu.

U Tablici prikazan je obračun rezultata poslovanja za 2021. godinu.

Tablica 10. *Obračun rezultata poslovanja za 2021. godinu*

Iznosi u eurima

R.B.	OPIS	IZNOS	DUGUJE	POTRAŽUJE
1.	Obračun prihoda poslovanja	623.733,23	69111	92111
1a	Obračun rashoda poslovanja	604.350,92	92111	39111
2.	Obračun prihoda od nefinancijske imovine	0	79111	92121
2a	Obračun rashoda od nefinancijske imovine	16.507,27	92121	49111
3.	Obračun primitaka od financijske imovine	0	89111	92131
3a	Obračun izdataka od financijske imovine	0	92131	59111
4.	Prijenos rezultata obračuna prihoda i rashoda poslovanja	19.382,31	92111	92211

4a	Prijenos rezultata obračuna od nefinancijske imovine	16.507,27	92222	91121
-----------	--	-----------	-------	-------

Izvor: Vlastita izrada autorice prema podacima GSC-a Makarska dostupnim na stranicama Državne riznice

U 2021. godini GSC je ostvario višak prihoda poslovanja u iznosu od 19.382,31 eura. Također je ostvario manjak prihoda od NFI u iznosu od 16.507,27 eura. (Tablica 10)

Sljedeća tablica (Tablica 11) donosi obračun rezultata poslovanja za 2022. godinu.

Tablica 11. Obračun rezultata poslovanja za 2022. godinu

(Iznosi u eurima)

R.B.	OPIS	IZNOS	DUGUJE	POTRAŽUJE
1.	Obračun prihoda poslovanja	713.442,93	69111	92111
1a	Obračun rashoda poslovanja	677.602,42	92111	39111
2.	Obračun prihoda od nefinancijske imovine	0	79111	92121
2a	Obračun rashoda od nefinancijske imovine	21.132,83	92121	49111
3.	Obračun primitaka od financijske imovine	0	89111	92131
3a	Obračun izdataka od financijske imovine	0	92131	59111
4.	Prijenos rezultata obračuna prihoda i rashoda poslovanja	35.840,51	92111	92211
4a	Prijenos rezultata obračuna od nefinancijske imovine	21.132,83	92222	91121

Izvor: Vlastita izrada autorice prema podacima GSC-a Makarska dostupnim na stranicama Državne riznice

U 2022. godini GSC je ostvario višak prihoda poslovanja u iznosu od 35.840,51 eura te manjak prihoda od NFI od 21.132,83 eura.

I na kraju, u Tablici 12 prikazan je obračun rezultata poslovanja za 2023. Godinu

Tablica 12. Obračun rezultata poslovanja za 2023.godinu

(Iznosi u eurima)

R.B.	OPIS	IZNOS	DUGUJE	POTRAŽUJE
1.	Obračun prihoda poslovanja	753.536,16	69111	92111
1a	Obračun rashoda poslovanja	693.688,15	92111	39111
2.	Obračun prihoda od nefinancijske imovine	0	79111	92121
2a	Obračun rashoda od nefinancijske imovine	15.567,08	92121	49111
3.	Obračun primitaka od financijske imovine	0	89111	92131
3a	Obračun izdataka od financijske imovine	0	92131	59111
4.	Prijenos rezultata obračuna prihoda i rashoda poslovanja	59.848,01	92111	92211
4a	Prijenos rezultata obračuna od nefinancijske imovine	15.567,08	92222	91121

Izvor: Vlastita izrada autorice prema podacima GSC-a Makarska dostupnim na stranicama Državne riznice

Detaljno utvrđivanje rezultata (Tablica 12) poslovanja je objašnjeno na 2023. godini koja se ujedno i smatra središtem analize, tj. svojevrsnom baznom godinom prema čijim rezultatima će se GSC nastaviti kretati i u budućnosti.

Na kraju 2023. godine višak/manjak prihoda poslovanja utvrđuje se tako da se za ukupan iznos rashoda poslovanja, točnije 693.688,15 eura odobrava račun rasporeda rashoda po kontu 39111 i zadužuje se račun rezultata poslovanja na kontu 92111 (obračun prihoda i rashoda poslovanja).

Za ukupnu svotu prihoda koji iznose 753.536,16 eura zadužuje se račun rasporeda prihoda na kontu 69111 i odobrava se račun rezultata poslovanja na kontu 92111 (obračun prihoda i rashoda poslovanja).

Budući da je potražna strana računa rezultata poslovanja (92111) veća od dugovne strane za iznos od 59.848,01 eura, te se za taj iznos zadužuje račun rasporeda prihoda poslovanja i odobrava se račun viška prihoda poslovanja na kontu 92211.

Nastavno na prethodno knjiženje utvrđivanja prihoda i rashoda poslovanja po istom principu utvrđuje se rezultat prihoda i rashoda od nefinancijske imovine.

Da bi se utvrdio višak/manjak PH od nefinancijske imovine za 2023. godinu najprije se za ukupan iznos rashoda od nefinancijske imovine koji iznosi 15.567,08 eura odobrava račun rasporeda rashoda po kontu 49111 i zadužuje se račun rezultata poslovanja na kontu 92121 (obračun PH i RH od nefinancijske imovine). Budući da GSC Makarska ne ostvaruje prihode od nefinancijske imovine iz razloga što imovinu koju posjeduju ne prodaju i ne namjeravaju prodavati u budućnosti taj dio obračuna prihoda se preskače.

Budući da je dugovna strana konta 92121 (obračun PH i RH od nefinancijske imovine) veća od potražne, i to za 15.567,08 eura za taj iznos se odobrava račun rasporeda prihoda od nefinancijske imovine i zadužuje se račun manjka prihoda od nefinancijske imovine na kontu 92222. To je uobičajeno jer GSC Makarska ulaže u održavanje opreme, strojeva, terena i cjelokupne infrastrukture u sklopu sportskog kompleksa.

Budući da GSC Makarska ne ostvaruje nikakve primitke i izdatke u svom poslovanju ovaj dio knjiženja se preskače. Naime, Ustanova nije u nikakvom kreditu, iz tog razloga nema primitke i izdatke. Ukoliko bude postojala potreba za kreditom, interna odluka između Grada Makarske i GSC-a Makarska je da sve financira Grad i njima kao proračunskom korisniku prosljeđuje novce.

5. ZAKLJUČAK

Kroz ovaj rad detaljno se istražilo različite aspekte financijskog upravljanja, s posebnim fokusom na Gradski sportski centar Makarska. Počevši od teorijskog definiranja pojmova prihoda, rashoda, primitaka i izdataka, razmotrila se važnost upravljanja financijama u javnom sektoru, istražio se zakonodavni okvir te analitički alati i metode za analizu financijskih izvještaja.

Pregledom povijesti i razvoja sportskih centara u Republici Hrvatskoj, uočio se kontinuirani napredak i značajan doprinos ovih objekata u promicanju sportskih aktivnosti i rekreacije u lokalnim zajednicama. Ipak, izazovi u upravljanju financijama sportskih centara, uključujući osiguranje financijske stabilnosti i održivosti, ostaju prisutni.

Analiza financijskih izvještaja Gradskog sportskog centra Makarska za razdoblje od 2020. do 2023. godine pružila je uvid u njegovo financijsko poslovanje kroz navedeno razdoblje. Dok su financijski izvještaji za 2020. i 2021. godinu pokazali da Ustanova prolazi kroz izazovno razdoblje zbog pandemije COVID-19 koja je rezultirala zatvaranjem gospodarstva, a isto je utjecalo na smanjenje prihoda od pruženih usluga. Izvještaji za 2022. i 2023. godinu ukazali su na oporavak poslovanja Centra što je uzrokovalo velikim skokom prihoda od najma terena i ostalih usluga koje nude kao osnovni sadržaj. Najveći izazovi koje Centar čekaju u budućnosti su poskupljenje električne energije (ukoliko Vlada ne nastavi sufinanciranje) i cijena lože koja je također rasla. Treba istaknuti da Centar planira izgraditi solarnu elektranu na krovu sportske dvorane što će sigurno rezultirati manjim rashodima za energiju. Također, nastavljaju ulagati sredstva u rekonstrukciju i sanaciju brojnih terena i igrališta u sportskom kompleksu.

Ukupno gledajući, ovaj rad pruža sveobuhvatan uvid u financijsko upravljanje u javnom sektoru, specifično kroz prizmu sportskih centara, te identificira ključne izazove i mogućnosti za daljnji razvoj. Ovo istraživanje trebalo bi poslužiti kao korisno polazište za buduće analize i strategije upravljanja financijama sportskih centara, kako bi se osigurala njihova održivost i kontinuirani doprinos lokalnim zajednicama.

6. POPIS LITERATURE

B2B Ekonomika javnog sektora 2: obuhvat i veličina javnog sektora u Hrvatskoj, <https://arhivanalitika.hr/blog/b2b-ekonomika-javnog-sektora-2-obuhvat-i-velicina-javnog-sektora-u-hrvatskoj/> (pristupljeno 25.04.2024.)

Bellanca, S., Vandernoot, J. (2014). International Public Sector Accounting Standards (IPSAS) Implementation in the European Union (EU) Member States. *Journal of Modern Accounting and Auditing*, 10 (3), str. 257

Bičanić, N., Jakir Bajo, I., Karačić, M. (2017). Proračunsko računovodstvo – Primjena Računskog plana s primjerima knjiženja III. izmijenjeno i dopunjeno izdanje. TEB – poslovno savjetovanje d.o.o. Zagreb

Blažević, L., Ujević, M., Ukić, Lj. (2013). Interno financijsko izvještavanje unutar proračunskih korisnika kao potpora javnom menadžmentu. stručni rad. *Praktični menadžment*, 4 (1), str. 70-71

Bolfek, B., Stanić, M., Knežević, S. (2012). Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke. *Ekonomski vjesnik. Review of Contemporary Entrepreneurship, Business, and Economic Issues*, 15 (1), str. 158-159

Budimir, V. (2017): Proračunsko računovodstvo. Veleučilište u Požegi. Požega (priručnik), str. 2

Hladika, M. (2014). *Prema primjeni EPSAS-a - analiza stanja i trendovi u računovodstvu javnog sektora zemalja članica Europske unije*. Riznica, IX (2014), str. 23-28

Krasulja, D. (1973). Financijska analiza poduzeća. Ekonomski fakultet. Beograd

Milić, A. (2014). Primjena proračunskih klasifikacija u sustavu proračuna. *Riznica*, X (2014), str. 9

Musa, A. (2016). Vodič za korisnike Zakona o pravu na pristup informacijama. Povjerenik za informiranje. Zagreb, str. 20

Namjenski prihodi, <https://www.teb.hr/novosti/2024/namjenski-prihodi/> (pristupljeno 26.02.2024.)

Nikić, J. (2021). Bilješke uz financijske izvještaje. *Riznica*, I (2021), str. 53

Odluka o obuhvatu i razvrstavanju jedinica lokalne samouprave koje stječu status brdsko-planinskog područja (NN 24/2019), https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_03_24_484.html [pristupljeno 25.03.2024.]

Ott, K.; Bajo, A.; Bronić, M.; Bratić, V.; Medak Fell, D. (2009). Proračunski vodič za građane. Institut za javne financije Zagreb (priručnik), str. 70-71

Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (NN 37/2022), https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2022_03_37_443.html (pristupljeno 10.03.2024.)

Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (NN 4/2024), https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2024_01_4_88.html (pristupljeno 10.03.2024.)

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN 158/2023), https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_12_158_2515.html (pristupljeno 10.03.2024.)

Računski plan proračuna i proračunskih korisnika, RruF-plus d.o.o. za nakladništvo i poslovne usluge, <https://www.rrif.hr/dok/preuzimanje/RRIF-RPP2011.pdf> (pristupljeno 25.02.2024.)

Rogošić, A. (2020). Interni materijali s predavanja iz kolegija „Računovodstvo proračunskih korisnika“, Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Ekonomski fakultet u Splitu. Split, predavanje (5)

Službena stranica Državne riznice <https://rkpfi.drzavna-riznica.hr/PORTAL/Report/ReportSingleList> (pristupljeno 16.03.2024.)

Službena stranica Gradskog sportskog centra Makarska, <https://sportski-centar-makarska.hr/> (pristupljeno 14.03.2024.)

Tintor, J. (1983). Uvod u ekonomsku analizu poslovanja OUR-a. Zagreb. Narodne novine

Tintor, Ž. (2020). Analiza financijskih izvještaja u funkciji donošenja kvalitetnijih poslovnih odluka. Obrazovanje za poduzetništvo - E4E : znanstveno stručni časopis o obrazovanju za poduzetništvo, 10 (1), str. 84-103

Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija. Rijeka. Ekonomski fakultet Sveučilišta

Vidović, J. (2015). Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Sveučilišni odjel za stručne studije. Split, str. 11

Zakon o područjima posebne državne skrbi (NN 86/2008), https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_07_86_2750.html (pristupljeno 25.03.2024.)

Zakon o proračunu (NN 142/2021), https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_12_144_2457.html (pristupljeno 10.03.2024.)

POPIS GRAFIČKIH PRIKAZA

Grafički prikaz 1. Opća država u RH

Grafički prikaz 2. Sadržajni prikaz GSC-a Makarska

Grafički prikaz 3. Prikaz rezultata po kategorijama (2020.-2023.)

Grafički prikaz 4. Vlastiti prihodi Gradskog sportskog centra Makarska

Grafički prikaz 5. Vlastiti prihodi u 2023.

Grafički prikaz 6. Donacija GSC-u Makarska iz 2022. godine

Grafički prikaz 7. Knjiženje donacije primljene od osiguravajućeg društva u 2022. godini

Grafički prikaz 8. Informacija o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama i drugim pomoćima u 2022. godini

POPIS TABLICA

Tablica 1. Izvještaj o prihodima, rashodima, primicima i izdacima GSC-a Makarska (2020.-2023.)

Tablica 2. Bilanca GSC-a Makarska za 2022. i 2023. godinu

Tablica 3. Horizontalna analiza prihoda, rashoda, primitaka i izdataka GSC-a Makarska (2020.-2023.)

Tablica 4. Vertikalna analiza prihoda, rashoda, primitaka i izdataka GSC-a Makarska (2020.-2023.)

Tablica 5. Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza

Tablica 6. Rashodi za zaposlene GSC-a Makarska

Tablica 7. Materijalni rashodi GSC-a Makarska

Tablica 8. Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine GSC-a Makarska

Tablica 9. Obračun rezultata poslovanja za 2020. godinu

Tablica 10. Obračun rezultata poslovanja za 2021. godinu

Tablica 11. Obračun rezultata poslovanja za 2022. godinu

Tablica 12. Obračun rezultata poslovanja za 2023. godinu

SAŽETAK

Ovaj rad pruža analizu financijskih aspekata poslovanja Gradskog sportskog centra Makarska kroz detaljnu analizu prihoda, rashoda, primitaka i izdataka. Kroz metodologiju prikupljanja relevantnih financijskih podataka i primjenu odgovarajućih metoda analize, istražuju se ključni financijski pokazatelji ovog sportskog centra.

Analiza prihoda obuhvaća različite izvore prihoda kao što su prodaja ulaznica i članarina, organizacija sportskih događanja i turnira te ostali izvori prihoda. S druge strane, analiza rashoda istražuje operativne troškove, troškove nabave opreme i materijala te marketinške troškove. Kroz sveobuhvatnu analizu, istražuju se financijska održivost i izazovi s kojima se sportski centar suočava.

Ovaj rad pruža duboki uvid u financijsko poslovanje Gradskog sportskog centra Makarska te identificira ključne čimbenike koji utječu na njegovu financijsku stabilnost.

Ključne riječi: proračun; financijski izvještaji; Gradski sportski centar Makarska

SUMMARY

This thesis provides an analysis of the financial aspects of the operations of the Makarska City Sports Center through a detailed analysis of income, expenses, receipts and expenses. Through the methodology of collecting relevant financial data and the application of appropriate analysis methods, the key financial indicators of this sports center are investigated.

The income analysis includes various sources of income such as the sale of tickets and membership fees, the organization of sports events and tournaments, and other sources of income. On the other hand, expenditure analysis examines operating costs, equipment and material procurement costs, and marketing costs. Through a comprehensive analysis, the financial viability and challenges facing the sports center are explored.

This thesis provides a deep insight into the financial operations of the Makarska City Sports Center and identifies the key factors that affect its financial stability.

Keywords: budget; financial reports ; City Sports Center Makarska